

ÖZÜRLÜLERİN SORUN ve BEKLENTİLERİ ARAŞTIRMASI

Survey on Problems and Expectations of Disabled People 2010

ÖZÜRLÜLERİN SORUN ve BEKLENTİLERİ ARAŞTIRMASI

Survey on Problems and Expectations of Disabled People 2010

İstatistiki veri ve bilgi istekleri için For statistical data and information requests

Bilgi Dağıtım Grubu Data Dissemination Group

Tel: + (312) 410 02 15 - 410 02 44

Faks-Fax: + (312) 417 04 32

Yayın istekleri için For publication order

Döner Sermaye İşletmesi Revolving Fund Management

Tel: + (312) 425 34 23 - 410 05 96 - 410 02 85

Faks-Fax: + (312) 417 58 86

Yayın içeriğine yönelik sorularınız için For questions about contents of the publication

Sosyal Sektörler ve Araştırmalar Daire Başkanlığı Social Sectors and Surveys Department

Tel: + (312) 410 06 15 - 410 06 40

Fax: + (312) 425 01 93

İnternet Internet
http://www.tuik.gov.tr http://www.turkstat.gov.tr

E-posta E-mail
bilgi@tuik.gov.tr info@tuik.gov.tr

Yayın No Publication Number
3636

Türkiye İstatistik Kurumu Turkish Statistical Institute

Yücetepe Mah. Necatibey Cad. No: 114 06100 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Bu yayının 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre her hakkı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına aittir. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Turkish Statistical Institute reserves all the rights of this publication. Unauthorised duplication or distribution of this publication is prohibited under Law No: 5846.

Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, Ankara Turkish Statistical Institute, Printing Division, Ankara

Tel: 0312 410 01 64 * Faks-Fax: 0312 418 50 82

Kasım 2011 November 2011

MTB: 2011-863 - 2150 Adet-Copies

ÖNSÖZ

Günümüzde, küresel boyutta hızla değişim gösteren sosyo-ekonomik ve kültürel alanlarda bilgi üretim süreçlerini izlemek ve değerlendirmek, ulusal politikalar oluşturulmasında kullanılan bilgi kaynaklarını zenginleştirmek vazgeçilemez bir ihtiyaç haline dönüşmüştür. Bu bağlamda; ülkemizde özürli bireylerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları sorunları belirleyici, çözümüne yönelik kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri tespit edici yönlere içeren bir profil çalışması ihtiyacı doğmuştur.

Özürli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol kapsamında; Ulusal Özürli Veri Tabanında kayıtlı olan özürli bireylere yönelik olarak, **"Özürli Sorun ve Beklentileri Araştırması, 2010"** ülke genelinde ilk kez gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırma ile, özürli bireylerin günlük yaşam içindeki sorun ve beklentileri tespit edilerek, bu alandaki politikaların etkin bir biçimde oluşturulabilmesi hedeflenmektedir. Araştırmada, Özürli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan Ulusal Özürli Veri Tabanı adres çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Araştırmada; Ulusal Özürli Veri Tabanında kayıtlı olan özürli bireylerin, demografik özelliklerini, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik, çevre ve ulaşım alanlarında karşılaştıkları sorunlarını, kamu kurum ve kuruluşlarından beklentilerini yansıtan çeşitli istatistik bilgileri derlenmiştir. Araştırmanın sonuçları; özür türü, cinsiyet ve kent-kır bazında kullanıcıya sunulmaktadır.

Yayının karar alıcılara, araştırmacılara ve tüm kullanıcılara yararlı olacağı inancı ile, bilgileri veren hanehalklarına, araştırma boyunca değerli katkıları ve desteklerini esirgemeyen Özürli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile ilgili kurum ve kuruluşlara ve özverili çalışmalarından dolayı Türkiye İstatistik Kurumu çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

FOREWORD

Nowadays, monitoring and evaluating of processes of information production, enriching the information resources used to make national politics in the coverage of social economic and cultural areas have become indispensable requirements. By this way; a profile study, which has deterministic results on faced troubles of disabled individuals in their daily lives, and detective findings on expectations from the public institutions and organizations, has been needed in our country.

In the context of the protocol signed with General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly; as regarding with registered disabled individuals in the National Disabled People Database, **"Survey on Problems and Expectations of Disabled People, 2010"** implemented for the first time by national level.

The general aim of the survey is to determine the problems and expectations of disabled people in their daily lives, and to make effective policies in the related fields. In this survey, National Disabled People Database created by General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly is used for the address frame.

In this survey, several statistical information based on the demographic characteristics of registered disabled individuals in the National Disabled People Database, faced troubles of them in the health, education, social security, environment, and transportation areas, their expectations from the public institutions and organizations has been obtained. Results of the survey are presented to the users by types of disability, sex, and urban-rural.

With the idea of that this publication will be beneficial for decision-makers, researchers and all other users, I would like to express my special thanks to households, General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly, and related institutions and organizations for the valuable contributions and supports given during the survey and also Turkish Statistical Institute's staffs for their self-sacrificing for this survey.

Birol AYDEMİR
Başkan
President

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page		
Önsöz	III	Foreword	
İçindekiler	V	Contents	
Simge ve Kısaltmalar	X	Symbols and Abbreviations	
Açıklama	XI	Explanation	
I. Genel Durum		I. General Status	
Grafik		Graphic	
1.1 Özur türlerine göre kayıtlı olan özürü bireyler, 2010	2	1.1 Registered disabled individuals by type of disability, 2010	
1.2 Kayıtlı olan özürü bireylerin cinsiyete göre eğitim durumu, 2010 [6 ≥ yaş]	5	1.2 Registered disabled individuals' educational status by sex, 2010 [6 ≥ age]	
1.3 Yerleşim yerine göre çalışan kayıtlı özürü bireyler, 2010 [15 ≥ yaş]	11	1.3 Registered disabled employees by place of residence, 2010 [15 ≥ age]	
1.4 Kayıtlı olan özürü bireylerin yerleşim yerine göre çalışmama/iş aramama nedenleri, 2010 [15 ≥ yaş]	12	1.4 Registered disabled individuals' reasons of not working/not seeking a job by place of residence, 2010 [15 ≥ age]	
1.5 Yerleşim yerine göre sosyal yardımlardan yararlanan kayıtlı özürü bireyler, 2010 [15 ≥ yaş]	15	1.5 Registered disabled individuals receiving social assistances by place of residence, 2010 [15 ≥ age]	
1.6 Kayıtlı olan özürü bireylerin özürlüğün ortaya çıkış zamanı, 2010	17	1.6 Registered disabled individuals by appearance time of disability, 2010	
1.7 Kayıtlı olan özürü bireylerin özürlüğün nedenleri, 2010	17	1.7 Registered disabled individuals by causes of disability, 2010	
Tablo		Tables	
1.1 Kayıtlı olan özürü bireylerin cinsiyet, yerleşim yeri, özur oranı, yaş grubu ve özur türleri, 2010	1	1.1 Registered disabled individuals by sex, place of residence, proportion of disability, age group and type of disability, 2010	
1.2 Kayıtlı olan özürü bireylerin özur türüne göre eğitim durumu, 2010 [6 ≥ yaş]	3	1.2 Registered disabled individuals' educational status by type of disability, 2010 [6 ≥ age]	
1.3 Kayıtlı olan özürü bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre eğitim durumu, 2010 [6 ≥ yaş]	4	1.3 Registered disabled individuals' educational status by place of residence and sex, 2010 [6 ≥ age]	

	Sayfa Page	
1.4 Eğitim kuruluşu ve cinsiyete göre bir eğitim kuruluşuna devam eden kayıtlı özürümler, 2010	6	1.4 Registered disabled individuals who are continuing an education institution currently by education institution and sex, 2010
1.5 Eğitim kuruluşu ve cinsiyete göre önceden bir eğitim kuruluşuna devam etmiş olan kayıtlı özürümler, 2010	6	1.5 Registered disabled individuals who continued an education institution in the past by education institution and sex, 2010
1.6 Kayıtlı olan özürümler bireylerin cinsiyete göre, özrü ortaya çıktıktan sonra mesleki eğitim alma durumu, 2010 [15 ≥ yaş]	7	1.6 Registered disabled individuals' status on receiving vocational trainings after the occurrence of disability by sex, 2010 [15 ≥ age]
1.7 Kayıtlı olan özürümler bireylerin özür türüne göre çalışma durumu, 2010 [15 ≥ yaş]	8	1.7 Registered disabled individuals' working status by type of disability, 2010 [15 ≥ age]
1.8 Kayıtlı olan özürümler bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre çalışma durumu, 2010 [15 ≥ yaş]	10	1.8 Registered disabled individuals' working status by place of residence and sex, 2010 [15 ≥ age]
1.9 Sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlanan kayıtlı özürümler bireylerin özür türüne göre aldığı yardımlar, 2010 [15 ≥ yaş]	13	1.9 Registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 [15 ≥ age]
1.10 Sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlanan kayıtlı özürümler bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre aldığı yardımlar, 2010 [15 ≥ yaş]	14	1.10 Registered disabled individuals receiving social assistances regularly by place of residence and sex, 2010 [15 ≥ age]
1.11 Kayıtlı olan özürümler bireylerin özür türüne göre özürünün ortaya çıkış zamanı ve özürünün nedeni, 2010	16	1.11 Registered disabled individuals' appearance time of disability and cause of disability by type of disability, 2010
1.12 Kayıtlı olan özürümler bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre özürünün ortaya çıkış zamanı ve özürünün nedeni, 2010	18	1.12 Registered disabled individuals' appearance time of disability and cause of disability by place of residence and sex, 2010
1.13 Kayıtlı olan özürümler bireylerin özür türüne göre ebeveynlerinin akrabalık durumu, 2010	19	1.13 Registered disabled individuals' relationship status of parents by type of disability, 2010
1.14 Kayıtlı olan özürümler bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre ebeveynlerinin akrabalık durumu, 2010	19	1.14 Registered disabled individuals' relationship status of parents by place of residence and sex, 2010
1.15 Kayıtlı olan özürümler bireylerin özür türüne göre, başkalarının yardımına ihtiyaç duyduğu durumlarda bakımını üstlenen kişi, 2010	20	1.15 Registered disabled individuals when they need helps of a responsible person by type of disability, 2010
1.16 Kayıtlı olan özürümler bireylerin özür türüne göre, bakımını üstlenen kişinin özürümler bakımı konusunda eğitim alması hakkındaki görüşleri, 2010	20	1.16 Registered disabled individuals' opinions as a responsible person receiving trainings about disabled care by type of disability, 2010
1.17 Sağlık ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanan özür türüne göre kayıtlı özürümler bireyler, 2010	21	1.17 Registered disabled individuals beneficiating on health and rehabilitation services by type of disability, 2010

	Sayfa Page		
1.18	22	1.18	Membership status of registered disabled individuals at associations and foundations on disability by type of disability, 2010
1.19	22	1.19	Registered disabled individuals' opinions about studies of associations and foundations on disabilities by type of disability, 2010
1.20	23	1.20	Registered disabled individuals' status on using information and communication tools by type of disability, 2010
1.21	23	1.21	Registered disabled individuals' status on using information and communication tools by place of residence and sex, 2010
1.22	24	1.22	Registered disabled individuals' purposes on using internet by sex, 2010

II. Sorunlar ve Beklentiler

II. Problems and Expectations

Grafik		Graphic	
2.1	27	2.1	Registered disabled individuals who think that physical environmental arrangements are not appropriate for their disabilities, 2010
2.2	31	2.2	Registered disabled individuals using public transport vehicles singly and reasons of not using them, 2010
2.3	36	2.3	Registered disabled individuals' reasons of not receiving vocational trainings, 2010 [15 ≥ age]
2.4	42	2.4	Registered disabled individuals' opinions, who continued/have continued to special education and rehabilitation centers, and thinking that they are sufficient level on education, physical environment and transport by sex, 2010
2.5	45	2.5	Registered disabled individuals' reasons of leaving/changing their last works, 2010 [15 ≥ age]
2.6	48	2.6	Registered disabled individuals' opinions about discrimination by sex, 2010
2.7	50	2.7	Registered disabled individuals' expectations from governmental institutions & organizations, 2010

		Sayfa Page		
Tablo			Tables	
2.1	Kayıtlı olan özürlü bireylerin yaşadıkları yerdeki fiziksel çevre düzenlemelerinin özür türüne göre, özürlü bireyin kullanımına uygun olup olmadığı hakkındaki düşünceleri, 2010	25	2.1	Registered disabled individuals' opinions about physical environmental arrangements of inhabited places, whether are appropriate for their disabilities or not, by type of disability, 2010
2.2	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türüne göre, ulaşım araçlarını kendi başlarına kullanırken güçlük çekme durumu, 2010	28	2.2	Registered disabled individuals having difficulty when used transportation vehicles singly by type of disability, 2010
2.3	Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre kendi başına toplu taşıma aracı kullanma durumu, 2010	30	2.3	Registered disabled individuals using public transport vehicles singly by sex, 2010
2.4	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türlerine göre, sağlık hizmetlerinden yararlanırken karşılaştıkları sorunlar, 2010 [15 ≥ yaş]	32	2.4	Registered disabled individuals' faced troubles as getting health care services by type of disability, 2010 [15 ≥ age]
2.5	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türüne göre, sağlık kurulu raporu alma sürecinde yaşadıkları sorunlar, 2010 [15 ≥ yaş]	33	2.5	Registered disabled individuals' faced troubles as getting a health council report by type of disability, 2010 [15 ≥ age]
2.6	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türüne göre, mesleki eğitimden yararlanmama nedenleri, 2010 [15 ≥ yaş]	34	2.6	Registered disabled individuals' reasons of not receiving vocational trainings by type of disability, 2010 [15 ≥ age]
2.7	Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre mesleki eğitimden yararlanmama nedenleri, 2010 [15 ≥ yaş]	37	2.7	Registered disabled individuals' reasons of not receiving vocational trainings by sex, 2010 [15 ≥ age]
2.8	Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre, ilköğretime / ilkokula kayıt olurken sorunlarla karşılaşma durumu, 2010	38	2.8	Registered disabled individuals' encountering problems when enrolled primary education / primary school by sex, 2010
2.9	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür oranına göre, ilköğretime / ilkokula kayıt olurken sorunlarla karşılaşma durumu, 2010	39	2.9	Registered disabled individuals by encountering problems when enrolled primary education / primary school by proportion of disability, 2010
2.10	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türüne göre eğitim ortamı hakkındaki düşünceleri, 2010	40	2.10	Registered disabled individuals' opinions on educational environment by type of disability, 2010
2.11	Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine devam etmiş/ devam edenlerin, cinsiyete göre özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri hakkındaki düşünceleri, 2010	41	2.11	Registered disabled individuals' opinions, who continued/have continued to special education and rehabilitation centers, by sex, 2010

		Sayfa		
		Page		
2.12	Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre, çalıştığı işyerinde özürlülere yönelik yapılan düzenlemeler / faaliyetler, 2010 [15 ≥ yaş]	43	2.12	Registered disabled individuals' arrangements / activities for disabled persons at their workplaces by sex, 2010 [15 ≥ age]
2.13	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türüne göre, son çalıştığı işten ayrılma/iş değişikliği yapma nedenleri, 2010 [15 ≥ yaş]	44	2.13	Registered disabled individuals' reasons of leaving/changing their last works by type of disability, 2010 [15 ≥ age]
2.14	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür oranına göre, son çalıştığı işten ayrılma / iş değişikliği yapma nedenleri, 2010 [15 ≥ yaş]	46	2.14	Registered disabled individuals' reasons of leaving / changing their last works by proportion of disability, 2010 [15 ≥ age]
2.15	Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre, işyerinde yükselme imkanı konusundaki düşünceleri, 2010 [15 ≥ yaş]	47	2.15	Registered disabled individuals' opinions on getting a promotion in the office by sex, 2010 [15 ≥ age]
2.16	Kayıtlı olan özürlü bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre, ayrımcılığa uğrama konusundaki düşünceleri, 2010	47	2.16	Registered disabled individuals' opinions about discrimination by place of residence and sex, 2010
2.17	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türlerine göre kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri, 2010	49	2.17	Registered disabled individuals' expectations from governmental institutions and organizations by type of disability, 2010
2.18	Kayıtlı olan özürlü bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre, kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri, 2010	51	2.18	Registered disabled individuals' expectations from governmental institutions and organizations by place of residence and sex, 2010
2.19	Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türüne göre, çalıştığı/çalışabileceği işte ihtiyaç duyduğu düzenlemeler/çalışma koşulları, 2010 [15 ≥ yaş]	52	2.19	Working conditions/arrangements needed by registered disabled individuals at the job which working/able to work by type of disability, 2010 [15 ≥ age]
2.20	Belediye sınırları içinde yaşayan kayıtlı özürlü bireyler içinde özür türüne göre, belediye hizmetlerinden yararlanmayanlar/yararlanmak isteyenler, 2010	54	2.20	Registered disabled individuals living at the municipalities, who do not receive municipal services/want to receive municipal services, by type of disability, 2010

	Sayfa Page	
Ek		Appendix
1. Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türü, özrünün ortaya çıkış zamanı ve özrün nedenine göre standart hata değerleri, 2010	55	1. Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010
2. Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalışma durumu ve özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 [15 ≥ yaş]	64	2. Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010 [15 ≥ age]
3. Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 [15 ≥ yaş]	73	3. Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 [15 ≥ age]

Simge ve Kısaltmalar**Symbols and Abbreviations**

Gözlem değeri öngörülenden az olduğu için, bilgi verilememiştir.

(0)

Data not available due to insufficient number of observation.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü

SDGYM GDSAS

General Directorate of Social Assistance and Solidarity

Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu

SHÇEK SHÇEK

Social Services and Child Protection Agency

Sosyal Güvenlik Kurumu

SGK**SSI** Social Security Institution

AÇIKLAMA

EXPLANATION

1. Giriş

Özürülülerin Sorun ve Beklentileri Araştırması ülke genelinde ilk kez 2010 yılında gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışma ile, Ulusal Özürülüler Veri Tabanında kayıtlı olan özürülü bireylerin eğitim, sağlık, çalışma hayatı, sosyal hizmetler vb. alanlarda genel yapısını özetleyen temel göstergeler ve bunun yanısıra günlük yaşam içinde karşılaştıkları sorunlarını ve beklentilerini yansıtan çeşitli istatistikler elde edilerek, kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

2. Amaç

"Özürülülerin Sorun ve Beklentileri Araştırması, 2010" ile, özürülü bireylerin sayısı ya da nitelikleri değil, Özürülü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan **Ulusal Özürülüler Veri Tabanına kayıtlı bulunan özürülü bireylerin günlük yaşam içindeki sorun ve beklentilerinin** tespit edilerek, bu alandaki politikaların etkin bir biçimde oluşturulması hedeflenmektedir.

3. Kapsam

3.1 Coğrafi Kapsam

Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilindeki tüm yerleşim yerleridir.

3.2 Kapsanan Kitle

Özürülü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan **Ulusal Özürülüler Veri Tabanında** kayıtlı ve Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilindeki hanelerde yaşayan ve sağlık raporunda **en az %20 özür oranına** sahip olduğu bildirilen **280 014 özürülü fert** kapsamıştır.

Araştırmada kurumsal alanda yaşayan özürülü fertler kapsam dışı tutulmuştur (Kurumsal alan olarak; yaşlılar evi, huzur evleri, yurt, hapisane, askeri kışla, hastane, otel ve çocuk yuvaları alınmaktadır).

1. Introduction

Survey on Problems and Expectations of Disabled People has been implemented by national level for the first time in 2010.

In this study, basic indicators summarized the general structure of registered disabled individuals in the National Disabled People Database by education, health, working status, social services etc., and also several statistics reflected problems and expectations of them in their daily lives have been obtained and they are presented to users.

2. Purpose

The general aim of the survey is to determine **the problems and expectations of disabled people in their daily lives** (except numbers and characteristics of disabled individuals), who are registered in the **National Disabled People Database** created by General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly, and to make effective policies in the related fields.

3. Coverage

3.1 Geographical Coverage

It is all residential places inside borders of Republic of Turkey.

3.2 Target Population

280 014 disabled individuals, recorded in the **National Disabled People Database** created by General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly, are covered that they have got a health report about type of disability and being disabled at least 20 percent and they have lived in households inside borders of Republic of Turkey.

Disabled persons living in institutional areas are out of coverage in the research (almshouses, nursing homes, hostels, jails, military posts, hospitals, hotels and kindergartens are taken as institutional areas).

4. Yöntem

4.1 Pre-test ve Pilot Çalışma

Taslak anket formunun pre-test çalışması, Ankara ve Van Bölge Müdürlüklerinin desteğiyle, Ankara ve Van İllerinde gerçekleştirilmiştir. Pre-test sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda, anket formu yeniden dizayn edilmiştir.

Çalışmanın pilot uygulaması, 26 TÜİK Bölge Müdürlüğünde gerçekleştirilmiştir. Pilot çalışma sonrasında, anket formu yeniden revize edilmiştir. Araştırmanın alan uygulaması ise, 2010 yılı Haziran ayında, toplam, kır-kent tahmini verebilecek düzeyde gerçekleştirilmiştir.

4.2. Tahmin Düzeyi ve Örneklem Hacmi

Araştırmanın örneklem büyüklüğü sağlanan çerçeve dikkate alınarak, özür türleri ve özür oranları (%20-%39, %40-%69, %70 ve üstü) "toplam, kent-kır" tahmini verebilecek şekilde tasarlanmıştır.

Örneklem hacmi hesaplanırken cevapsızlık durumu da göz önüne alındığından araştırmada hane ve fert için ikame kullanılmamıştır.

Örnekleme Yöntemi

Herbir tahmin tabakasından hesaplanan örneklem büyüklükleri, tahmin tabakaları göz önüne alınarak, basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir.

Örnekleme Birimi

Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından özürlü olduğuna dair **özür türü ve özür oranı en az %20 olduğuna dair sağlık raporu** bulunan fertlerdir.

Adres Çerçevesi

Araştırmanın örneklem çalışmasında kullanılan çerçeve, Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Özürlülere ait idari kayıtlardan özür türü; **görme, işitme, dil ve konuşma, ortopedik, zihinsel, ruhsal ve duygusal, süregelen hastalık ve birden fazla özür türüne sahip olan ve özür oranı en az %20 olan fertlerin adresleri** çerçeveyi oluşturmuştur. Özürlü fertlerin adresleri, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nden **(ADNKS)** güncellenmiştir.

4. Methodology

4.1 Pre-test and Pilot Study

Pre-testing of draft questionnaire was implemented in Ankara and Van by supports of Regional Offices in Ankara and Van. According to the results of pre-testing, the draft questionnaire was redesigned.

Pilot study was carried out in 26 TurkStat Regional Offices. After the pilot study, the questionnaire was revised. Field study of the survey was implemented in June, 2010 by given estimations of "total, urban-rural".

4.2. Estimation Level and Sample Size

Sampling size of the research, regarding provided frame, was designed to give types of disability, and proportion of disability (20%-39%, 40%-69%, 70% and over) by estimations of "total, urban-rural".

Since non-response is also taken into account when calculating the sample size, substitution for household or individual were not used in the survey.

Sampling Method

Sample sizes calculated from each estimation strata was determined by simple random sampling method regarding estimation stratas.

Sampling Unit

It is disabled persons having health report about the type of disability and being disabled at least 20 percent declared by General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly.

Address Frame

The sampling frame about disabled persons is prepared by General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly. Addresses of disabled persons whose proportion of disability are at least 20 percent and who have **visual, hearing, language and speech, orthopedic, intellectual, mental and emotional, chronic illness and more than one disability type** form the frame from administrative records belonging to disabled persons. Addresses of disabled persons are updated from Address Based Population Registration System **(ABPRS)**.

Ağırlıklandırma

Tahminlere ulaşmak amacıyla örnekleme yöntemleri kullanıldığından, ağırlıklandırma işlemi yapılması gerekmektedir. Tespit edilecek nihai ağırlık birçok etmenin birleşiminden oluşmaktadır.

Öncelikli olarak seçim olasılıklarının tersi alınarak, tasarım ağırlıkları hesaplanmıştır. İkinci aşamada, kapsam dışında kalan her bir özürü fert ağırlıklarıyla birlikte çerçeve dışında bırakıldıktan sonra, cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Cevapsızlık düzeltmesi ise; özür türü, özür oranı ve kır-kent bazında hesaplanmıştır.

Nihai ağırlıklar ise, tasarım tabakaları bazında tasarım ağırlıklarının cevapsızlık düzeltme katsayılarıyla çarpılmasıyla elde edilmiştir. Örnekteki cevaplı her bir özürü fert için, ilgili özür grubu, özür derecesi ve kır kent ayrımına göre ağırlıklandırılmıştır.

5. Tanım ve Kavramlar

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın aynı konutta veya konutlarda, aynı konutun bir bölümünde yaşayan, kazanç ve masraflarını ayırmayan, hanehalkı hizmet ve yönetimine katılan bir veya birden fazla kişiden oluşan topluluktur.

Kent: 20 001 ve daha fazla nüfuslu yerleşim yerleridir.

Kır: 20 000 ve daha az nüfuslu yerleşim yerleridir.

Özürü: Doğuştan veya sonradan herhangi bir hastalık veya kaza sonucu bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal, sosyal yetilerini çeşitli derecelerde kaybetmiş, normal yaşamın gereklerine uyamayan kişilerdir.

Görme Özürü: Tek veya iki gözünde tam veya kısmi görme kaybı veya bozukluğu olan kişilerdir. Görme kaybı ile birlikte göz protezi kullananlar, renk körlüğü, gece körlüğü (tavuk karası) olanlar da bu gruba girmektedir.

İşitme Özürü: Tek veya iki kulağında tam veya kısmi işitme kaybı olan kişilerdir. İşitme cihazı kullananlar da bu gruba girmektedir.

Weighting

Weighting procedures must be done owing to the fact that sampling method is used to obtain the estimates. The final weight to be applied is a combination of weighting procedures applied.

Firstly, design weights which are inversely proportional to the overall selection probabilities were calculated. In the second stage, after excluding the out of scope for each disabled persons in the frame, non response adjustment was done. In this stage, non response adjustment was calculated for type of disability, proportion of disability and rural/urban base.

The final weights were calculated by multiplied the design weights with non response adjustment factor on the basis of design domains. Each respondent disabled persons in the sample in the related got the same grossing up factor with the related by type of disability, proportion of disability and urban/rural.

5. Definition and Concepts

Household: The group consisting of one or more people, whether they are related or not, living in the same housing, sharing their earnings and expenditures and participating in household management and services.

Urban: Population of settlement places with 20 001 and over.

Rural: Population of settlement places with 20 000 and below.

Persons with Disabilities: Those who up to different extents lost their physical, mental, sensorial, social abilities at birth or due to an illness or accident occurring after birth and unable to meet daily life requirements.

Persons with Visual Disabilities: Those who have complete or partial visual loss or impairment in both or one eye. Those who use artificial eyes or have colour blindness, nyctalopia disorders are in this group.

Persons with Hearing Disabilities: Those who have complete or partial loss in hearing in both or one ear. Those who use a hearing device are also in this group.

Dil ve Konuşma Özürlü: Herhangi bir nedenle konuşamayan veya konuşmanın hızında, akıcılığında, ifadesinde, sesinde bozukluk olan kişilerdir. İşittiği halde konuşamayanlar, gırtlığı alınanlar, konuşmak için alet kullananlar, kekemeler, afazi, dil-dudak-damak-çene yapısında bozukluk olanlar bu gruba girmektedir.

Ortopedik Özürlü: Kas ve iskelet sisteminde yetersizlik, eksiklik ve fonksiyon kaybı olan kişilerdir. Kol, ayak, bacak, parmak ve omurgalarında kısalık, eksiklik, fazlalık, yokluk, hareket kısıtlılığı, şekil bozukluğu, kas güçsüzlüğü, kemik hastalığı olanlar, felçliler, serebral palsi, spastikler ve spina bifida olanlar bu gruba girmektedir.

Zihinsel Özürlü: Çeşitli derecelerde zihinsel yetersizliği olan kişilerdir. Zekâ geriliği olanlar (mental retardasyon), Down Sendromu, Fenilketonüri (zekâ geriliğine yol açmışsa) bu gruba girmektedir.

Ruhsal ve Duygusal Özürlü: Duygu, düşünce ve davranışlardaki normalden farklı örüntüler nedeni ile günlük yaşam aktivitelerine tamamlamada, kişiler arası ilişkilerini devam ettirmede güçlük yaşayan kişilerdir. Depresyon, şizofreni gibi hastalıklar bu gruba girmektedir.

Süreğen Hastalık: Kişinin çalışma kapasitesi ve fonksiyonlarının engellenmesine neden olan, sürekli bakım ve tedavi gerektiren hastalıklardır (kan hastalıkları, kalp-damar hastalıkları, solunum sistemi hastalıkları, sindirim sistemi hastalıkları, idrar yolları ve üreme yolları hastalıkları, cilt ve deri hastalıkları, kanserler, endokrin ve metabolik hastalıkları, sinir sistemi hastalıkları, HIV)

Çoklu özürlülük: Birden fazla özür türüne sahip olan kişilerin oluşturduğu çoklu gruptur.

Persons with Language and Speech Disabilities: Those who are for any reason can not speak or have defects in speech speed, fluency and expressions or voice disorders. Those who can hear but cannot speak persons who use devices to speak, stutter, aphasia patients, and persons with removed larynx or disorders in tongue-lips-palate-chin are also in this group.

Persons with Orthopedic Disabilities: Those who have deficiency, incapability or function loss in muscle and skeletal system. Those who lack a limb or suffer from shortness, deficiency, redundancy, movement restrictions, deformation, muscle weakness, bone disorders in arm, leg, foot, finger and spine; paralysis, cerebral palsy, spastics and Spina Bifida patients are also in this group.

Persons with Intellectual Disabilities: Those who lack mental skills up to varying levels. Patients suffering from learning difficulties, Down Syndrome, phenylketonuria (if it caused mental retardation) patients are in this group.

Persons with Mental and Emotional Disabilities: Those who have difficulties in completing daily activities and maintaining interpersonal relations due to abnormal patterns in their emotions, thinking and behaviours. Depression, Schizophrenia, etc. Are in this group.

Chronic Illness: Those disorders that hinder a person's working capacity and functions, and require continuous care and treatment (i.e. blood disorders, cardiovascular diseases, respiratory tract disorders, gastrointestinal diseases, urinary and reproductive diseases, skin diseases, cancers, endocrinal and metabolic diseases, nervous system disorders, HIV)

Multiple Disability: It is a multiple group consisting of more than one type of disability.

1.1 Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyet, yerleşim yeri, özür oranı, yaş grubu ve özür türleri, 2010

Registered disabled individuals by sex, place of residence, proportion of disability, age group and type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürlü Visual disability	İşitme özürlü Hearing disability	Dil ve konuşma özürlü Language and speech disability	Ortopedik özürlü Orthopedic disability	Zihinsel özürlü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürlü Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Toplam-Total	100,0	8,4	5,9	0,2	8,8	29,2	3,9	25,6	18,0
Cinsiyet-Sex									
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Erkek-Male	58,6	67,0	57,5	67,0	56,2	61,1	67,9	56,2	53,5
Kadın-Female	41,4	33,0	42,5	33,0	43,8	38,9	32,1	43,8	46,5
Yerleşim yeri									
Place of residence									
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kent-Urban	62,4	59,2	67,1	70,6	59,8	61,1	61,0	64,6	62,8
Kır-Rural	37,6	40,8	32,9	29,4	40,2	38,9	39,0	35,4	37,2
Özür oranı									
Proportion of disability									
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
%20 - %39	15,2	28,3	16,6	52,3	33,8	6,7	12,3	17,1	10,8
%40 - %69	42,4	28,1	78,8	37,1	49,4	43,3	25,8	40,0	39,5
%70 +	42,4	43,6	4,6	10,5	16,9	50,0	61,9	43,0	49,7
Yaş grubu									
Age group									
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 - 6	4,9	1,4	9,6	25,1	3,7	7,4	2,0	3,6	3,7
7 - 14	16,2	5,1	17,4	37,1	5,1	36,1	10,5	4,6	11,5
15 - 24	17,2	16,1	20,9	14,9	13,1	27,5	9,3	9,2	14,9
25 - 44	27,7	36,2	32,4	11,7	39,2	23,3	49,5	23,6	25,0
45 - 64	18,9	25,5	12,0	7,5	22,1	4,9	22,1	33,1	18,4
65 +	15,2	15,8	7,7	3,7	16,7	0,8	6,6	25,9	26,4

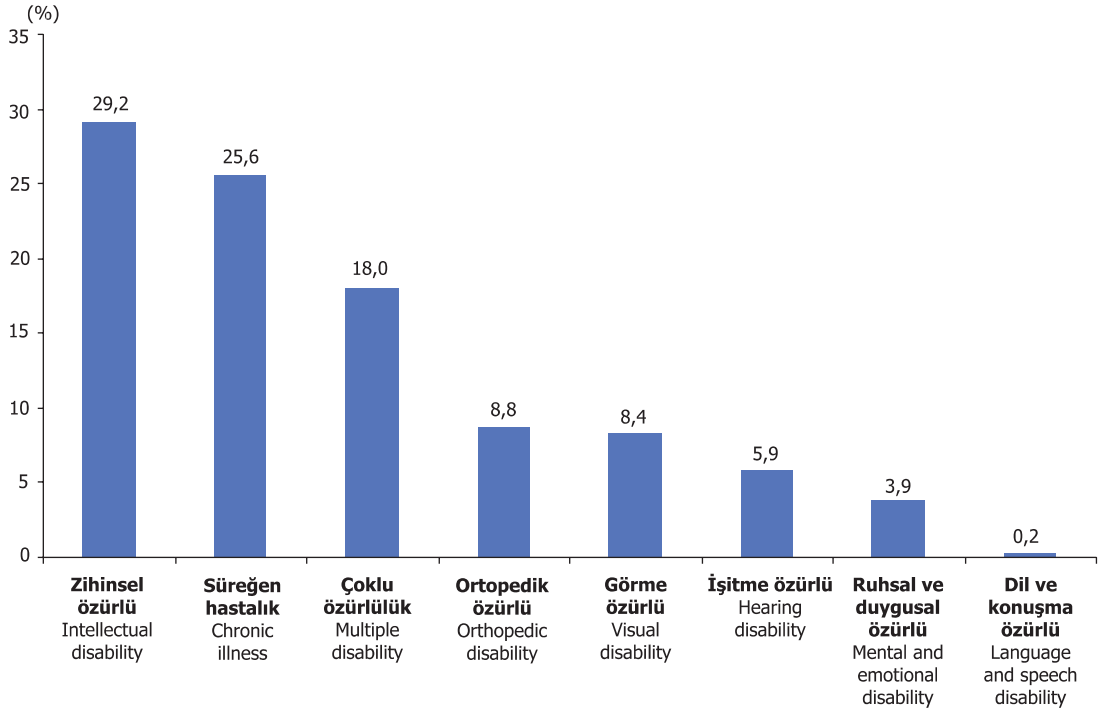
Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

Ulusal Özürlüler Veri Tabanına kayıtlı olan özürlülerin, % 58,6'sı erkek, % 41,4'ü kadındır. Yerleşim yerine göre, % 62,4'ü kentte, % 37,6'sı kırdaki yaşamaktadır. %20-%39 arası özürlü oranına sahip olanlar % 15,2'dir. %40-%69 arası ile % 70 ve üstü özürlü oranına sahip olanlar % 42,4'tür. Kayıtlı özürlülerin % 4,9'u 0-6 yaş grubu, % 16,2'si 7-14 yaş grubu, % 17,2'si 15-24 yaş grubu, % 27,7'si 25-44 yaş grubu, % 18,9'u 45-64 yaş grubu, % 15,2'si 65 ve üzeri yaş grubundadır.

Percentage of registered disabled individuals at the National Disabled People Database is 58,6 % for males, and 41,4 % for females. According to place of residence, 62,4 % of them have been living in the urban, 37,6 % of them have been living in the rural. Percentage of individuals with the proportion of disability between 20%-39% is 15,2 %. Percentages of individuals with the proportion of disability between 40%-69%, 70% and over are 42,4 %. 4,9 % of registered disabled individuals are at the 0-6 age, 16,2 % of them are at the 7-14 age, 17,2 % of them are at the 15-24 age, 27,7 % of them are at the 25-44 age, 18,9 % of them are at the 45-64 age, 15,2 % of them are at the 65 and over age group.

1.1 Özürlü türlerine göre kayıtlı olan özürlü bireyler, 2010
Registered disabled individuals by type of disability, 2010

Veri için tablo 1.1'e bakınız.
For data see table 1.1

Kayıtlı özürlülerin % 29,2'si zihinsel özürlüler, % 25,6'sı süreğen hastalığı olan özürlüler, % 8,8'i ortopedik özürlüler, % 8,4'ü görme özürlüler, % 5,9'u işitme özürlüler, % 3,9'u ruhsal ve duygusal özürlüler, % 0,2'si dil ve konuşma özürlüler ve % 18'i birden fazla özürlüye sahip olanlardır.

Percentage of registered disabled individuals are 29,2 % for intellectual disability, 25,6 % for chronic illnesses, 8,8 % for orthopedic disability, 8,4 % for visual disability, 5,9 % for hearing disability, 3,9 % for mental and emotional disability, 0,2 % for language and speech disability, and 18 % for multiple disability.

1.2 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre eğitim durumu, 2010

Registered disabled individuals' educational status by type of disability, 2010

[6 ≥ yaş - age]

(%)

Eğitim durumu Educational status	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlilik Multiple disability
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Okur-yazar değil									
Illiterate	41,6	32,1	31,6	33,6	26,4	57,5	24,0	32,2	48,5
Okur-yazar olup bir okul bitirmeyen									
Literate without a diploma	18,2	11,8	23,0	38,6	10,9	28,9	12,7	12,8	15,3
İlkokul									
Primary school	22,3	29,0	17,9	10,7	32,9	4,6	33,0	34,9	22,9
İlköğretim/ ortaokul ve dengi									
Primary education/ secondary school and equivalent	10,3	12,5	16,4	11,0	13,4	8,2	15,2	10,2	8,0
Lise ve daha üstü									
High school and over	7,7	14,6	11,1	6,1	16,4	0,7	15,1	9,9	5,3

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

1.3 Kayıtlı olan özürli bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre eğitim durumu, 2010

Registered disabled individuals' educational status by place of residence and sex, 2010

[6 ≥ yaş - age]

(%)

Eğitim durumu Educational status	Toplam-Total			Kent-Urban			Kır-Rural		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Okur-yazar değil Illiterate	41,6	32,1	54,9	37,5	29,0	49,7	48,2	37,2	63,3
Okur-yazar olup bir okul bitirmeyen Literate without a diploma	18,2	19,2	16,8	18,3	18,4	18,2	18,1	20,6	14,6
İlkokul Primary school	22,3	26,3	16,5	22,8	26,7	17,3	21,3	25,8	15,2
İlköğretim/ ortaokul ve dengi Primary education/ secondary school and equivalent	10,3	12,5	7,1	11,5	13,5	8,7	8,2	10,8	4,6
Lise ve daha üstü High school and over	7,7	9,8	4,7	9,8	12,4	6,1	4,2	5,5	2,3

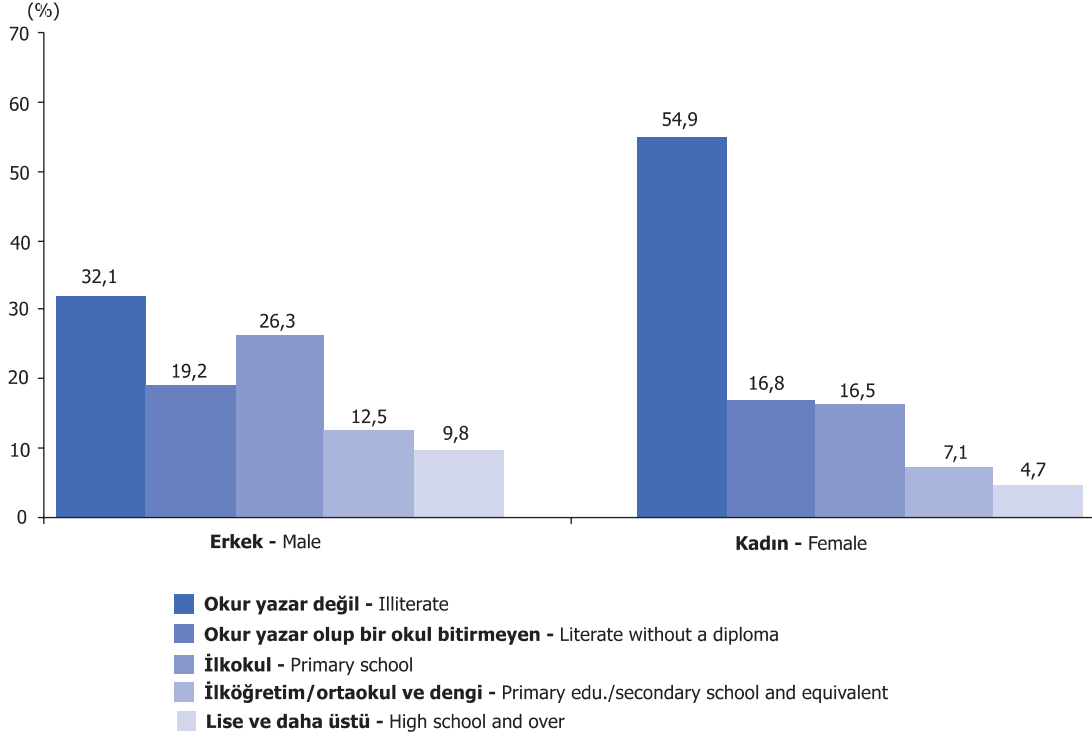
Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

1.2 Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre eğitim durumu, 2010

Registered disabled individuals' educational status by sex, 2010

[6 ≥ yaş - age]

Veri için tablo 1.3'e bakınız.
For data see table 1.3

Kayıtlı olan özürlü bireylerin en son bitirilen okula göre eğitim durumu yüzdeleri incelendiğinde; erkeklerde eğitim durumu seviyelerinin, kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Okur-yazar olmayanların oranı, erkeklerde % 32,1, kadınlarda ise % 54,9'dur. Okur yazar olup bir okul bitirmeyenlerin oranı, erkeklerde % 19,2, kadınlarda ise % 16,8'dir. İlkokulu bitirenlerin oranı, erkeklerde % 26,3, kadınlarda ise % 16,5'dir. İlköğretim veya ortaokul ve dengi mezunların oranı, erkeklerde % 12,5, kadınlarda ise % 7,1'dir. Lise ve daha üstü mezunların oranı, erkeklerde % 9,8, kadınlarda ise % 4,7'dir.

As examined percentages of the educational status of registered disabled individuals by recently graduated school, levels of educational status in males are higher than females. Proportion of illiterate is 32,1 % with males, 54,9 % with females. Proportion of literate without a diploma is 19,2 % with males, 16,8 % with females. Proportion of primary school is 26,3 % with males, 16,5 % with females. Proportion of primary education/secondary school and equivalent is 12,5 % with males, 7,1 % with females. Proportion of high school and over is 9,8 % with males, 4,7 % with females.

1.4 Eğitim kuruluşu ve cinsiyete göre bir eğitim kuruluşuna devam eden kayıtlı özürllüler, 2010

Registered disabled individuals who are continuing an education institution currently by education institution and sex, 2010 (%)

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Eğitim kuruluşuna devam eden kayıtlı özürllüler Registered disabled individuals continuing education institution currently	100,0	61,8	38,2
Devam edilen eğitim kuruluşu ⁽¹⁾ Education institution that continued currently ⁽¹⁾			
Özel okul/devlet okulu (özürllü olmayan akranları ile aynı sınıf) Private school/public school (same class with non-disabled students)	54,0	56,0	50,7
Özel eğitim okulu/devlete ait özel eğitim okulu Special education school/Public special education school	21,0	20,6	21,6
Kamuya ait rehabilitasyon merkezi/özel eğitim rehabilitasyon merkezi Public rehabilitation center/special education rehabilitation center	46,7	46,0	47,9

⁽¹⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.⁽¹⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.**1.5 Eğitim kuruluşu ve cinsiyete göre önceden bir eğitim kuruluşuna devam etmiş olan kayıtlı özürllüler, 2010**

Registered disabled individuals who continued an education institution in the past by education institution and sex, 2010 (%)

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Daha önceden bir eğitim kuruluşuna devam etmiş kayıtlı özürllüler Registered disabled individuals continued education institution in the past	100,0	68,9	31,1
Devam etmiş olduğu eğitim kuruluşu ⁽¹⁾ Education institution that continued in the past ⁽¹⁾			
Özel okul/devlet okulu (özürllü olmayan akranları ile aynı sınıf) Private school/public school (same class with non-disabled students)	85,2	87,0	81,4
Özel eğitim okulu/devlete ait özel eğitim okulu Special education school/Public special education school	10,1	9,3	12,0
Kamuya ait rehabilitasyon merkezi/özel eğitim rehabilitasyon merkezi Public rehabilitation center/special education rehabilitation center	6,7	5,8	8,9

⁽¹⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.⁽¹⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

1.6 Kayıtlı olan özürli bireylerin cinsiyete göre, özü ortaya çıktıktan sonra mesleki eğitim alma durumu, 2010

Registered disabled individuals' status on receiving vocational trainings after the occurrence of disability by sex, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

Mesleki eğitim alma durumu Status on receiving vocational trainings	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0
Mesleki eğitim almayanlar Not receiving vocational trainings	96,0	95,7	96,5
Mesleki eğitim alanlar Receiving vocational trainings	4,0	4,3	3,5
Alınan mesleki eğitimler ⁽¹⁾ Received vocational trainings ⁽¹⁾			
Örgün eğitim Formal education	40,3	42,7	36,3
Yaygın eğitim Non-formal education	53,8	47,7	64,0
Çıraklık eğitimi Apprenticeship training	12,3	18,0	2,8

⁽¹⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, alınan mesleki eğitim toplamları 100'ü vermemektedir.

⁽¹⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of percentages of receiving vocational trainings may not be equal to 100.

1.7 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre çalışma durumu, 2010

Registered disabled individuals' working status by type of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreçen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Çalışanlar									
Employees	14,3	24,8	26,8	18,0	25,5	5,8	7,6	13,6	11,4
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli									
Regular, casual employee	77,4	80,1	79,8	76,7	82,3	67,7	66,5	75,6	77,1
İşveren, kendi hesabına									
Employer, self employed	15,0	14,0	10,4	(0)	10,3	13,4	17,7	20,2	15,4
Ücretsiz aile işçisi									
Unpaid family worker	7,6	6,0	9,8	(0)	7,3	18,9	15,8	4,2	7,4
Çalışanların SGK⁽¹⁾'ya kayıtlılık durumu									
SSI ⁽¹⁾ register status for employees	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kayıtlı-Registered	69,6	70,2	75,2	69,3	79,7	47,4	41,6	70,4	68,5
Kayıtlı değil-Not registered	30,4	29,8	24,8	30,7	20,3	52,6	58,4	29,6	31,5
Çalışmayanlar									
Not working	85,7	75,2	73,2	82,1	74,5	94,2	92,4	86,4	88,6
İş arayan									
Job seekers	6,3	14,4	13,5	13,8	11,5	2,6	8,1	5,3	4,1
Diğer									
Other	93,7	85,6	86,5	86,2	88,5	97,4	91,9	94,7	95,9

⁽¹⁾ SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu⁽¹⁾ SSI: Social Security Institution

1.7 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özur türüne göre çalışma durumu, 2010 (devam)

Registered disabled individuals' working status by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam Total	Görme özürlü Visual disability	İşitme özürlü Hearing disability	Dil ve konuşma özürlü Language and speech disability	Ortopedik özürlü Orthopedic disability	Zihinsel özürlü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürlü Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Çalışmama veya iş aramama nedeni ⁽²⁾ Reason of not working or not seeking a job ⁽²⁾									
Çalışamayacak durumda ağır özürlü Severely disabled person unable to work	51,4	37,2	23,8	29,2	41,6	67,9	51,8	49,8	51,9
Emekli/öğrenci/ ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ household chores/ elderly	29,2	31,0	38,7	37,0	31,2	10,8	13,0	39,2	35,3
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	16,6	19,0	19,8	19,7	17,6	21,6	22,9	12,3	13,5
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him/her to work	3,3	2,2	3,7	(0)	2,5	5,3	3,4	3,0	2,4
Diğer Other	10,7	12,7	17,8	11,6	14,4	9,7	20,4	8,4	9,0

⁽²⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.

⁽²⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

1.8 Kayıtlı olan özürlü bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre çalışma durumu, 2010

Registered disabled individuals' working status by place of residence and sex, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

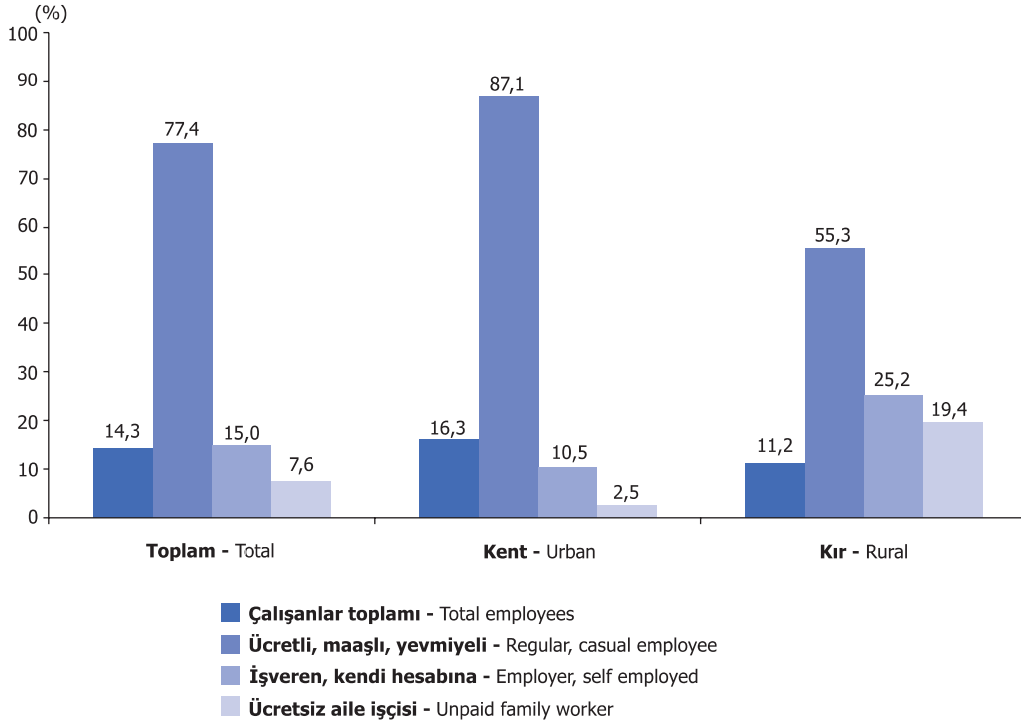
	Toplam-Total			Kent-Urban			Kır-Rural		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Çalışanlar									
Employees	14,3	21,4	4,6	16,3	24,1	5,3	11,2	17,0	3,6
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli									
Regular, casual employee	77,4	77,9	74,2	87,1	86,7	89,2	55,3	57,6	41,1
İşveren, kendi hesabına									
Employer, self employed	15,0	16,3	6,2	10,5	11,1	(0)	25,2	28,2	(0)
Ücretsiz aile işçisi									
Unpaid family worker	7,6	5,8	19,5	2,5	2,1	(0)	19,4	14,2	52,5
Çalışanların SGK⁽¹⁾'ya kayıtlılık durumu									
SSI ⁽¹⁾ register status for employees	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kayıtlı-Registered	69,6	70,2	66,2	78,6	77,8	83,6	49,2	52,6	27,6
Kayıtlı değil-Not registered	30,4	29,8	33,8	21,4	22,2	16,4	50,8	47,4	72,4
Çalışmayanlar									
Not working	85,7	78,6	95,4	83,7	75,9	94,7	88,8	83,0	96,4
İş arayan-Job seekers	6,3	9,8	2,3	7,9	12,2	3,0	3,9	6,3	1,2
Diğer-Other	93,7	90,2	97,7	92,1	87,8	97,0	96,1	93,7	98,8
Çalışmama veya iş aramama nedeni ⁽²⁾									
Reason of not working or not seeking a job ⁽²⁾									
Çalışamayacak durumda ağır özürlü									
Severely disabled person unable to work	51,4	50,3	52,7	46,1	43,8	48,7	59,3	60,0	58,4
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı									
Retired/student/household chores/elderly	29,2	24,6	34,5	31,0	27,1	35,4	26,6	20,9	33,2
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor									
Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	16,6	18,5	14,5	17,5	18,8	16,1	15,2	18,0	12,1
Ailesi çalışmasına izin vermiyor									
His/her family does not allow him /her to work	3,3	2,1	4,7	3,0	1,8	4,3	3,9	2,6	5,3
Diğer-Other	10,7	10,6	10,8	11,3	11,2	11,3	9,9	9,8	10,1

⁽¹⁾ SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu⁽¹⁾ SSI: Social Security Institution⁽²⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamları 100'ü vermemektedir.⁽²⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

1.3 Yerleşim yerine göre çalışan kayıtlı özürli bireyler, 2010

Registered disabled employees by place of residence, 2010

[15 ≥ yaş - age]

Veri için tablo 1.8'e bakınız.

For data see table 1.8

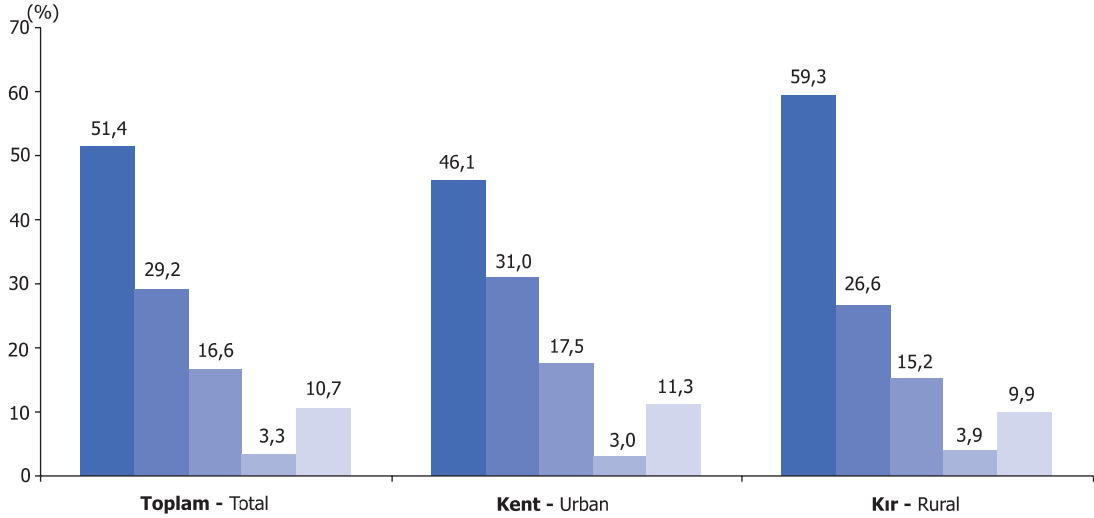
Kayıtlı olan özürli bireylerin çalışma durumu incelendiğinde, referans döneminde çalışanların oranı % 14,3'tür. Yerleşim yerine göre ise, kentte ikamet edenler içinde çalışanların oranı kırdaki ikamet edenlere göre daha yüksektir. Kentte ikamet edenlerin % 16,3'ü, kırdaki ise % 11,2'si çalışmaktadır. Toplam çalışanların % 77,4'ü ücretli, maaşlı veya yevmiyeli, % 15'i işveren veya kendi hesabına, % 7,6'sı ücretsiz aile işçisidir.

As examined working status of registered disabled individuals, proportion of employees during the reference period is 14,3 %. According to place of residence, the proportion of employees in the urban residents is higher than in the rural residents. 16,3 % of urban residents are employees, and also 11,2 % of rural residents are employees. 77,4 % of total employees are regular or casual employees, 15 % of them are employers or self employed, 7,6 % of them are unpaid family workers.

1.4 Kayıtlı olan özürlü bireylerin yerleşim yerine göre çalışmama/iş aramama nedenleri, 2010

Registered disabled individuals' reasons of not working/not seeking a job by place of residence, 2010

[15 ≥ yaş - age]

- Çalışamayacak durumda ağır özürlü - Severely disabled person unable to work
- Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı - Retired/student/household chores/elderly
- Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor - Thinking that he doesn't get any job offers because of his disability
- Ailesi çalışmasına izin vermiyor - His family does not allow him to work
- Diğer - Other

Veri için tablo 1.8'e bakınız.
For data see table 1.8

Çalışmama veya iş aramama nedenlerine bakıldığında; kayıtlı özürümlerinin % 51,4'ü çalışamayacak durumda ağır özürlü, % 29,2'si emekli, öğrenci, ev işleri ile meşgul veya yaşlı olduğundan çalışmadığını belirtmiştir. % 16,6'sı özrü nedeniyle kendisine iş verilemeyeceğini düşünmektedir. % 3,3'ü ailesinin çalışmasına izin vermediğini belirtmiştir.

As considered reasons of not working or not seeking a job; registered disabled individuals have mentioned that 51,4 % of them are severely disabled persons unable to work, 29,2 % of them are retired, students, household chores or elderly. 16,6 % of them think that they don't get any job offers because of his/her disability. 3,3 % of them have mentioned that their families do not allow them to work.

1.9 Sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlanan kayıtlı özürli bireylerin özür türüne göre aldığı yardımlar, 2010

Registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Sosyal yardımlardan yararlananlar Social assistances beneficiaries	38,4	37,2	25,3	36,2	28,8	47,6	53,8	33,8	41,4
Aldığı yardımlar Received social assistances									
Özürli aylığı ⁽¹⁾ Disability pension ⁽¹⁾	27,0	28,0	19,0	25,0	18,8	36,8	41,0	21,7	27,5
SDYGM ⁽²⁾ 'nin aynı ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from GDSAS ⁽²⁾	11,2	10,1	7,4	8,5	10,1	10,9	14,7	11,2	12,7
SHÇEK ⁽³⁾ 'in aynı ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from SHÇEK ⁽³⁾	6,3	4,0	2,1	7,0	4,4	9,0	7,7	6,1	6,7
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar Social assistances from benevolent individuals	4,2	3,7	3,9	4,6	3,3	4,3	5,3	4,4	4,2
Diğer Other	2,0	2,4	(0)	(0)	1,1	1,6	1,5	2,1	3,0

Not: Her bir sosyal yardım ayrı bir soru biçiminde sorulduğundan, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.

Note: Sum of column percentages may not be equal to 100 because every social assistances were asked as a separate , question.

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürli aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

⁽²⁾ SDYGM : Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü

⁽²⁾ GDSAS : General Directorate of Social Assistance

⁽³⁾ SHÇEK : Sosyal Yardımlaşma ve Çocuk Esirgeme Kurumu

⁽³⁾ SHÇEK : Social Services and Child Protection Agency

1.10 Sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlanan kayıtlı özürü bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre aldığı yardımlar, 2010

Registered disabled individuals receiving social assistances regularly by place of residence and sex, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam-Total			Kent-Urban			Kır-Rural		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female
Sosyal yardımlardan yararlananlar									
Social assistances beneficiaries	38,4	38,1	38,7	30,7	29,9	31,8	50,5	51,5	49,1
Aldığı yardımlar									
Received social assistances									
Özürü aylığı⁽¹⁾									
Disability pension ⁽¹⁾	27,0	28,3	25,2	20,2	20,8	19,3	37,7	40,4	34,1
SDYGM⁽²⁾'nin ayni ve nakdi yardımları									
In-kind and in-cash substances from GDSAS ⁽²⁾	11,2	10,7	11,8	8,8	8,6	9,0	14,9	14,0	16,2
SHÇEK⁽³⁾'in ayni ve nakdi yardımları									
In-kind and in-cash substances from SHÇEK ⁽³⁾	6,3	6,1	6,6	5,8	5,1	6,9	7,0	7,7	6,1
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar									
Social assistances from benevolent individuals	4,2	3,9	4,5	3,6	3,2	4,1	5,1	5,1	5,0
Diğer									
Other	2,0	1,6	2,6	1,8	1,4	2,3	2,4	1,9	3,0

Not: Her bir sosyal yardım ayrı bir soru biçiminde sorulduğundan, sütun toplamları 100'ü vermemektedir.

Note: Sum of column percentages may not be equal to 100 because every social assistances were asked as a separate question.

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürü aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

⁽²⁾ SDYGM : Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü

⁽²⁾ GDSAS : General Directorate of Social Assistance

⁽³⁾ SHÇEK : Sosyal Yardımlaşma ve Çocuk Esirgeme Kurumu

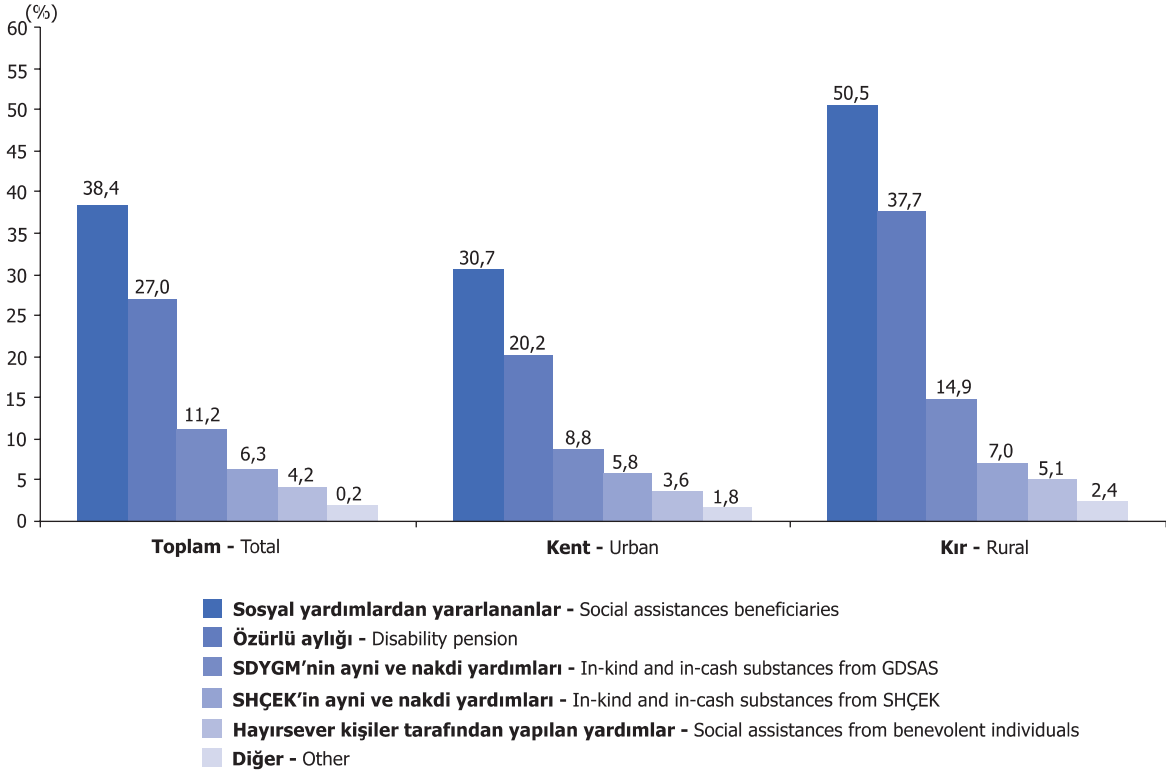
⁽³⁾ SHÇEK : Social Services and Child Protection Agency

1.5 Yerleşim yerine göre sosyal yardımlardan yararlanan kayıtlı özürli bireyler, 2010

Registered disabled individuals receiving social assistances by place of residence, 2010

[15 ≥ yaş - age]

Veri için tablo 1.10'a bakınız.

For data see table 1.10

Kayıtlı olan özürli bireylerin % 38,4'ü sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlanmaktadır. Sosyal yardımlardan yararlananlar içinde; % 27'si özürli aylığından, % 11,2'si Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü'nün aynı ve nakdi yardımlarından, % 6,3'ü Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumunun aynı ve nakdi yardımlarından düzenli olarak yararlandıklarını belirtmiştir. Yerleşim yerine göre karşılaştırıldığında, kırdaki sosyal yardımlardan yararlananların oranı kente göre daha yüksektir. Kırdaki ikamet eden kayıtlı özürli bireylerin % 50,5'i, düzenli olarak aynı ve nakdi sosyal yardımlar aldığını belirtmiştir.

38,4 % registered disabled individuals have received social assistances regularly. Among the social assistances beneficiaries; they have mentioned that 27 % of them have received disability pensions, 11,2 % of them have received in-kind and in-cash substances from General Directorate of Social Assistance and Solidarity, 6,3 % of them have received in-kind and in-cash substances from Social Services and Child Protection Agency regularly. As compared by place of residence, the proportion of social assistances beneficiaries in rural is higher than urban. 50,5 % of registered disabled residents in rural have mentioned that they have received in-kind and in-cash social assistances regularly.

1.11 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özur türüne göre özurünün ortaya çıkış zamanı ve özurünün nedeni, 2010

Registered disabled individuals' appearance time of disability and cause of disability by type of disability, 2010

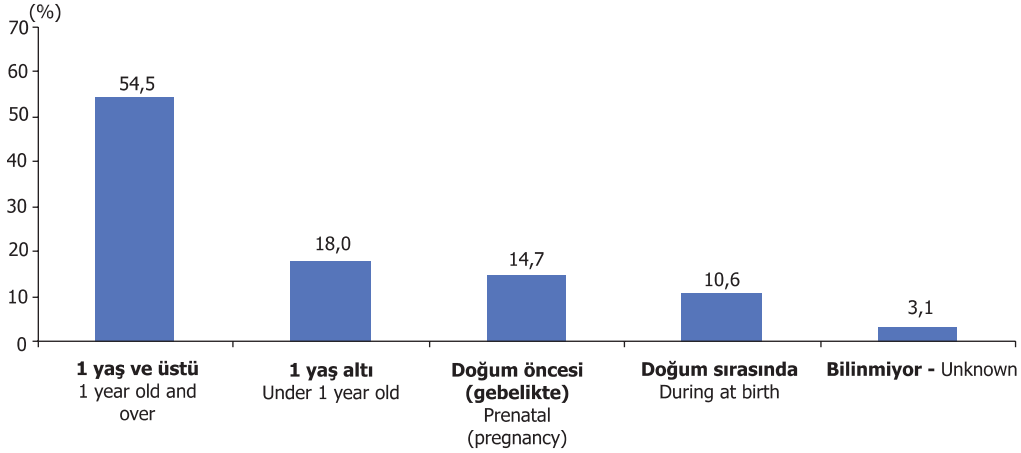
(%)

	Toplam Total	Görme özürlü Visual disability	İşitme özürlü Hearing disability	Dil ve konuşma özürlü Language and speech disability	Ortopedik özürlü Orthopedic disability	Zihinsel özürlü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürlü Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Toplam-Total	100,0	8,4	5,9	0,2	8,8	29,2	3,9	25,6	18,0
Özurün ortaya çıkış zamanı ⁽¹⁾ – Appearance time of disability ⁽¹⁾									
Doğum öncesi (gebelikte)									
Prenatal (pregnancy)	14,7	19,5	26,9	17,6	14,4	21,2	5,0	5,6	13,3
Doğum sırasında									
During at birth	10,6	7,5	13,9	8,9	12,3	16,3	2,7	3,6	12,3
1 yaş altı									
Under 1 year old	18,0	12,7	22,0	19,2	14,1	27,1	10,6	9,9	19,4
1 yaş ve üstü									
1 year old and over	54,5	58,7	34,9	51,7	57,5	32,8	78,9	78,4	53,5
Bilinmiyor									
Unknown	3,1	2,6	4,4	3,2	2,3	3,7	3,2	2,9	2,6
Özurün nedeni ⁽¹⁾ – Cause of disability ⁽¹⁾									
Kaza									
Accidents	9,6	21,7	4,6	2,3	30,8	3,4	6,4	6,9	9,9
Hastalık									
Illnesses	56,8	41,7	46,2	32,4	40,8	46,4	55,3	77,5	63,1
Genetik / kalıtsal bozukluk									
Genetic / hereditary deformities	15,9	22,3	27,5	22,2	11,3	20,7	10,9	9,5	13,5
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler									
Health problems during the pregnancy / birth	3,0	1,0	(0)	2,9	3,3	4,8	(0)	1,5	3,7
Bilinmiyor									
Unknown	13,9	13,1	18,5	33,7	11,4	23,2	19,6	5,2	9,9
Diğer									
Other	2,7	2,0	2,9	7,5	4,2	2,7	9,0	1,7	2,0

⁽¹⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamları 100'ü vermemektedir.⁽¹⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

1.6 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özürlünün ortaya çıkış zamanı, 2010

Registered disabled individuals by appearance time of disability, 2010

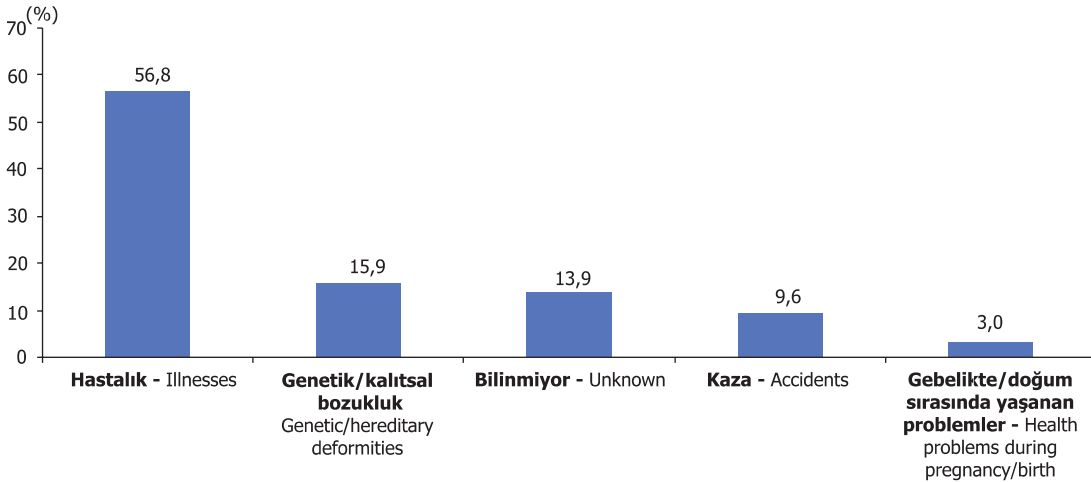
Veri için tablo 1.11'e bakınız.
For data see table 1.11

Kayıtlı olan özürlülerin özürlünün ortaya çıkış zamanı incelendiğinde; % 14,7'sinin doğum öncesinde, % 10,6'sının doğum sırasında, % 18'nin 1 yaşına varmadan, % 54,5'nin 1 yaş ve üstü dönemde özürlünün ortaya çıktığı gözlenmiştir. % 3,1'nin özürlünün ortaya çıkış zamanı bilinmemektedir.

When appearance time of disability for registered disabled individuals is examined, 14,7 % of them appeared at the prenatal period, 10,6 % of them appeared during at birth, 18 % of them appeared under 1 year old, 54,5 % of them appeared at 1 year old and over. 3,1 % of them were unknown.

1.7 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özürlünün nedenleri, 2010

Registered disabled individuals by causes of disability, 2010

Veri için tablo 1.11'e bakınız.
For data see table 1.11

Kayıtlı olan özürlü bireylerin % 56,8'nin özürlü hastalık sonucu ortaya çıkmıştır. Diğer nedenler ise, % 15,9 ile genetik veya kalıtsal bozukluk, % 9,6 ile kaza ve % 3 ile gebelikte veya doğum sırasında yaşanan problemlerdir.

56,8 % of registered disabled individuals became their disabilities after the result of an illness. Other causes of disabilities are genetic and hereditary deformity with 15,9 %, accidents with 9,6 %, and health problems during pregnancy/birth with 3 %.

1.12 Kayıtlı olan özürlü bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre özürlünün ortaya çıkış zamanı ve özürlünün nedeni, 2010

Registered disabled individuals' appearance time of disability and cause of disability by place of residence and sex, 2010

(%)

	Toplam-Total			Kent-Urban			Kır-Rural		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam-Total	100,0	58,6	41,4	100,0	59,0	41,0	100,0	58,0	42,0
Özürlün ortaya çıkış zamanı ⁽¹⁾ - Appearance time of disability ⁽¹⁾									
Doğum öncesi (gebelikte)									
Prenatal (pregnancy)	14,7	15,4	13,8	13,6	13,9	13,2	16,6	18,0	14,7
Doğum sırasında									
During at birth	10,6	10,4	10,9	10,8	10,5	11,2	10,2	10,2	10,3
1 yaş altı									
Under 1 year old	18,0	18,2	17,7	19,2	19,0	19,5	16,0	16,9	14,9
1 yaş ve üstü									
1 year old and over	54,5	54,2	55,0	54,5	54,8	54,2	54,4	53,1	56,2
Bilinmiyor									
Unknown	3,1	2,8	3,5	2,8	2,8	2,9	3,6	3,0	4,5
Özürlün nedeni ⁽¹⁾ - Cause of disability ⁽¹⁾									
Kaza									
Accidents	9,6	11,8	6,5	8,9	11,0	6,0	10,7	13,2	7,2
Hastalık									
Illnesses	56,8	53,4	61,6	56,6	53,5	61,1	57,1	53,4	62,3
Genetik / kalıtsal bozukluk									
Genetic / hereditary deformities	15,9	16,9	14,5	15,7	16,1	15,0	16,2	18,1	13,6
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler									
Health problems during the pregnancy/ birth	3,0	2,9	3,0	3,8	3,7	3,9	1,6	1,6	1,5
Bilinmiyor									
Unknown	13,9	14,1	13,7	14,1	14,5	13,5	13,6	13,3	14,1
Diğer									
Other	2,7	2,7	2,6	2,8	2,8	2,6	2,5	2,5	2,5

⁽¹⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.

⁽¹⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

1.13 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türüne göre ebeveynlerinin akrabalık durumu, 2010

Registered disabled individuals' relationship status of parents by type of disability, 2010

(%)

Ebeveynlerin akrabalık durumu Relationship status of parents	Toplam Total	Görme özürü Visual disability	İşitme özürü Hearing disability	Dil ve konuşma özürü Language and speech disability	Ortopedik özürü Orthopedic disability	Zihinsel özürü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürü Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürülük Multiple disability
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Akraba olmayan Not relatives	76,2	72,6	60,5	71,6	82,1	71,2	83,0	81,3	79,5
Akraba olan Relatives	23,8	27,4	39,5	28,4	17,9	28,8	17,0	18,7	20,5
Kardeş çocukları Children of sibling	70,1	70,7	77,5	69,1	66,4	69,2	66,8	68,2	71,4
Kardeş torunları Grandchildren of sibling	25,1	22,0	18,9	28,8	27,2	26,8	23,6	26,1	25,4
Diğer Other	4,8	7,3	(0)	(0)	6,4	4,0	9,6	5,7	3,2

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

Kayıtlı olan özürülülerin % 23,8'i ebeveynlerinin akraba olduğunu, % 76,2'si ebeveynlerinin akrabalık bağı bulunmadığını belirtmiştir. Özür türüne göre incelendiğinde; % 39,5 ile işitme özürülülerde ebeveynleri akraba olanların oranı, diğer özür türlerine göre daha fazladır.

Registered disabled individuals have mentioned that 23,8 % of their parents are relatives, 76,2 % of their parents are not relatives. As examined by type of disability, proportion of relative parents of individuals with hearing disability is higher than other disability groups (39,5 %).

1.14 Kayıtlı olan özürlü bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre ebeveynlerinin akrabalık durumu, 2010

Registered disabled individuals' relationship status of parents by place of residence and sex, 2010

(%)

Ebeveynlerin akrabalık durumu Relationship status of parents	Toplam-Total			Kent-Urban			Kır-Rural		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Akraba olmayan Not relatives	76,2	76,0	76,4	75,8	75,8	75,8	76,8	76,2	77,5
Akraba olan Relatives	23,8	24,0	23,6	24,2	24,2	24,2	23,2	23,8	22,5
Kardeş çocukları Children of sibling	70,1	67,4	73,8	69,5	66,3	74,0	71,1	69,4	73,4
Kardeş torunları Grandchildren of	25,1	27,1	22,3	24,9	27,3	21,5	25,5	26,6	23,9
Diğer Other	4,8	5,5	3,8	5,6	6,4	4,5	3,4	3,9	2,7

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

1.15 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre, başkalarının yardımına ihtiyaç duyduğu durumlarda bakımını üstlenen kişi, 2010

Registered disabled individuals when they need helps of a responsible person by type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreçen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Annesi-Mother	49,6	26,3	56,1	75,9	35,1	81,5	45,1	23,3	42,8
Babası-Father	2,2	(0)	(0)	3,4	(0)	3,7	5,4	0,8	1,5
Eşi-Husband/ wife	18,2	33,3	19,9	7,3	30,2	2,0	14,4	30,6	20,2
Çocuğu-Child	8,5	13,2	7,0	3,1	11,1	(0)	5,3	16,2	10,9
Kardeşi- Brother/sister	4,0	3,7	5,2	3,0	2,4	5,6	8,9	2,1	3,0
Gelini/Damadı Bride/Groom	7,9	9,8	3,0	2,4	10,7	0,8	4,1	14,4	12,0
Diğer akrabası⁽¹⁾ Other relatives⁽¹⁾	4,7	4,4	5,0	4,4	5,8	4,7	5,3	3,8	5,1
Diğer⁽¹⁾-Other⁽¹⁾	4,9	8,6	1,7	(0)	3,4	1,3	11,6	8,8	4,4

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

⁽¹⁾ "Torunu" seçeneğinin sıklığı çok az olduğundan "diğer akrabası" seçeneği içinde, "bakıcı/vasi/bakıma muhtaç fakat uygun kişi yok" seçeneklerinin sıklıkları çok az olduğundan "diğer" seçeneği içinde gösterilmiştir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers

⁽¹⁾ The choice of "grandchildren" is included into "other relatives" and also "nurse/tutulary/there isn't anyone for his/her care" are included into "other" because of lower frequencies.

1.16 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre, bakımını üstlenen kişinin özürli bakımı konusunda eğitim alması hakkındaki görüşleri, 2010

Registered disabled individuals' opinions as a responsible person receiving trainings about disabled care by type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreçen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Eğitim almalı They should get trainings	25,7	18,1	34,1	27,3	21,8	31,4	24,6	21,2	24,0
Eğitim almamalı They shouldn't get trainings	48,5	50,4	42,8	55,0	54,2	45,5	43,4	49,3	52,3
Fikri yok No idea	25,8	31,5	23,2	17,7	23,9	23,2	32,0	29,6	23,7

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

1.17 Sağlık ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanan özür türüne göre kayıtlı özürli bireyler, 2010

Registered disabled individuals beneficiariang on health and rehabilitation services by type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konusma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Sağlık ve eğitim hizmetlerinden yararlananlar Beneficiaries on health and rehabilitation services	14,0	3,2	8,3	15,0	9,4	20,5	32,2	9,5	15,3
Yararlanılan hizmetler ⁽¹⁾ Services utilized ⁽¹⁾									
Psikoterapi, psikolojik destek ve danışmanlık Psychotherapy, psychological support and counseling	7,3	2,5	4,0	9,4	2,5	10,7	29,2	4,2	7,0
Fizik tedavi, rehabilitasyon Physical therapy, rehabilitation	6,8	(0)	3,2	5,4	7,2	9,2	4,6	5,6	9,0
Öz bakım becerileri, bağımsız yaşam becerileri eğitimi Training on self-care skills, independent living skills	3,2	(0)	2,2	3,5	1,7	6,6	4,1	0,8	3,2
İş ve uğraşı terapisi Occupational therapy	2,4	(0)	2,2	2,6	(0)	4,6	2,6	1,0	2,6

⁽¹⁾ Her bir hizmet ayrı bir soru biçiminde sorulduğundan, sütun toplamları 100'ü vermemektedir.

⁽¹⁾ Sum of column percentages may not be equal to 100 because every services were asked as a separate question.

1.18 Kayıtlı olan özürü bireylerin özür türüne göre özürü dernek ve vakıflara üyelik durumu, 2010

Membership status of registered disabled individuals at associations and foundations on disability by type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürü Visual disability	İşitme özürü Hearing disability	Dil ve konuşma özürü Language and speech disability	Ortopedik özürü Orthopedic disability	Zihinsel özürü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürü Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürü Multiple disability
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Özürü bireyin kendisi ve/veya aile ferdi üye Membership by himself and/or one of family member	5,1	8,4	7,6	5,9	7,0	3,2	3,1	4,6	5,9
Hiçbiri üye değil None of them doesn't have a membership	94,9	91,6	92,4	94,1	93,0	96,8	96,9	95,4	94,1

1.19 Kayıtlı olan özürü bireylerin özür türüne göre özürü dernek ve vakıfların çalışmalarını konusundaki düşünceleri, 2010

Registered disabled individuals' opinions about studies of associations and foundations on disabilities by type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürü Visual disability	İşitme özürü Hearing disability	Dil ve konuşma özürü Language and speech disability	Ortopedik özürü Orthopedic disability	Zihinsel özürü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürü Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürü Multiple disability
Toplam-Total	100,0	8,4	5,9	0,2	8,8	29,2	3,9	25,6	18,0
Beğeniyor Approving of them	18,8	20,4	22,2	22,3	21,6	16,5	17,4	19,2	19,3
Güveniyor Trusting to them	18,9	20,4	22,6	22,6	21,2	16,5	16,8	19,1	19,6
Etkili buluyor Thinking that they are effective	51,7	48,0	51,4	51,7	48,5	52,4	51,4	50,6	55,7
Fikri yok No idea	33,5	36,6	31,3	29,7	34,6	34,5	34,9	34,3	29,4

Not: Her bir seçenek ayrı bir soru biçiminde sorulduğundan, sütun toplamı 100'ü vermemektedir.

Note: Sum of column percentages may not be equal to 100 because every choices were asked as a separate question.

1.20 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne bilgi ve iletişim araçlarını kullanma durumu, 2010

Registered disabled individuals' status on using information and communication tools by type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Cep telefonu kullanıyor Using a mobile phone	36,3	52,9	42,2	36,7	60,6	17,0	30,9	47,7	30,8
Bilgisayar kullanıyor Using a computer	17,1	18,8	32,3	38,5	26,5	15,4	13,3	14,9	13,0
İnternet kullanıyor Using internet	10,4	13,3	19,4	23,0	17,8	7,9	8,3	9,7	7,8
Hiçbir şey kullanmıyor Do not use anything	60,6	45,9	49,4	49,9	37,9	77,5	65,6	51,3	66,9

Not: Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.

Note: Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

1.21 Kayıtlı olan özürli bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre bilgi ve iletişim araçlarını kullanma durumu, 2010

Registered disabled individuals' status on using information and communication tools by place of residence and sex, 2010

(%)

	Toplam-Total			Kent-Urban			Kır-Rural		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Cep telefonu kullanıyor Using a mobile phone	36,3	43,7	25,8	41,5	48,6	31,4	27,5	35,4	16,6
Bilgisayar kullanıyor Using a computer	17,1	21,1	11,4	21,8	26,3	15,2	9,3	12,3	5,2
İnternet kullanıyor Using internet	10,4	12,8	7,0	13,5	16,3	9,6	5,3	7,0	2,8
Hiçbir şey kullanmıyor Do not use anything	60,6	52,4	72,1	54,5	46,6	65,8	70,7	62,2	82,4

Not: Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.

Note: Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

1.22 Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre internet kullanım amaçları, 2010

Registered disabled individuals' purposes on using internet by sex, 2010

(%)

İnternet kullanımı Using internet	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
İnternet kullananlar Internet users	10,4	12,8	7,0
İnternet kullanım amacı ⁽¹⁾ Purpose of using internet ⁽¹⁾			
İşi gereği For his/her work	17,6	18,7	14,8
Sosyal aktivitelere katılmak ve sohbet etmek için To participate in social activities and to chat	58,1	58,5	57,1
Bankacılık, alışveriş vb. hizmetlerden yararlanmak için To take advantages of the services on banking, shopping, etc.	17,7	17,6	18,1
İş arama ve başvurularda bulunmak için To seek a job and to apply for a job	24,9	26,2	21,4
Müzik dinlemek, video izlemek, oyun oynamak için To listen the music, to watch videos, to play games	87,6	87,8	87,1
Kamu hizmetlerine erişmek için To access public services	34,6	35,0	33,7
Özürlülüğü/sağlık problemine ilişkin bilgi paylaşımı için To share information on his/her disability/health problems	36,1	36,2	35,9
Genel tarama ve internette gezinmek için To browse in general and to surf the internet	83,8	84,1	83,0

⁽¹⁾ Her bir internet kullanım amacı ayrı bir soru biçiminde sorulduğundan, sütun toplamları 100'ü vermemektedir.

⁽¹⁾ Sum of column percentages may not be equal to 100 because every purpose of using internet were asked as a separate question.

2.1 Kayıtlı olan özürli bireylerin yaşadıkları yerdeki fiziksel çevre düzenlemelerinin özür türüne göre, özürli bireyin kullanımına uygun olup olmadığı hakkındaki düşünceleri, 2010

Registered disabled individuals' opinions about physical environmental arrangements of inhabited places, whether are appropriate for their disabilities or not, by type of disability, 2010 (%)

Fiziksel çevre düzenlemeleri Physical environmental arrangements	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlilik Multiple disability
Oturduğu bina (katlara ulaşma, bina içinde hareketlilik) Inhabited building (accessing floors, mobility in the building)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evet, uygun Appropriate	28,8	27,2	34,1	41,6	25,4	31,3	33,5	26,5	27,6
Hayır, uygun değil Not appropriate	66,3	69,2	59,5	51,7	70,8	62,6	59,1	69,5	68,3
Fikri yok No idea	4,9	3,7	6,4	6,7	3,8	6,1	7,4	4,0	4,1
Kaldırım, yaya yolu ve yaya geçiti Sidewalks, walk ways and crosswalks	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evet, uygun Appropriate	23,4	19,2	31,3	37,9	19,3	26,5	28,6	21,5	20,9
Hayır, uygun değil Not appropriate	66,9	71,3	59,8	54,1	71,9	62,5	59,1	69,8	69,7
Fikri yok No idea	9,8	9,6	9,0	8,0	8,8	11,0	12,3	8,7	9,5
Kamu binaları Public buildings	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evet, uygun Appropriate	21,9	19,7	27,5	30,1	20,2	22,0	24,3	22,1	20,6
Hayır, uygun değil Not appropriate	58,4	62,8	54,1	48,1	63,8	53,5	56,2	60,9	60,0
Fikri yok No idea	19,8	17,5	18,4	21,8	16,1	24,5	19,5	17,1	19,5
Postane ve banka, vb. Post offices and banks, etc.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evet, uygun Appropriate	19,7	18,7	25,5	29,2	19,8	19,8	22,6	19,7	17,3
Hayır, uygun değil Not appropriate	55,4	60,8	52,1	44,9	60,6	49,9	54,2	58,5	56,6
Fikri yok No idea	24,9	20,5	22,5	25,9	19,7	30,3	23,2	21,8	26,1

2.1 Kayıtlı olan özürli bireylerin yaşadıkları yerdeki fiziksel çevre düzenlemelerinin özür türüne göre, özürli bireyin kullanımına uygun olup olmadığı hakkındaki düşünceleri, 2010 (devam)

Registered disabled individuals' opinions about physical environmental arrangements of inhabited places, whether are appropriate for their disabilities or not, by type of disability, 2010 (continued) (%)

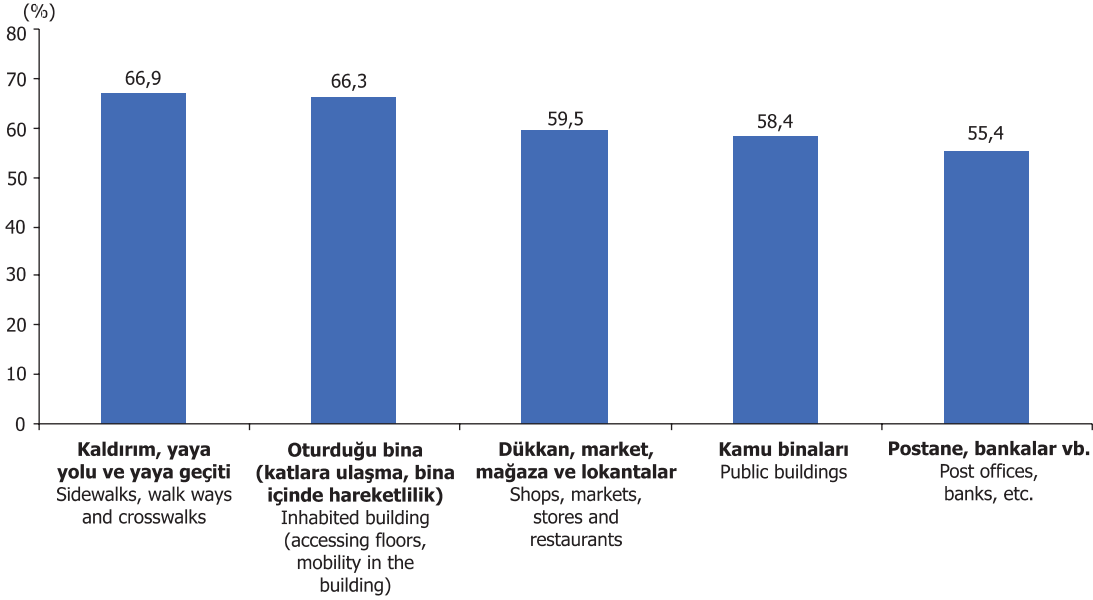
Fiziksel çevre düzenlemeleri Physical environmental arrangements	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreçen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlilik Multiple disability
Dükkan, market, mağaza, lokantalar Shops, markets, stores, restaurants	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evet, uygun Appropriate	21,0	18,5	27,8	33,4	19,6	22,6	23,3	20,5	18,1
Hayır, uygun değil Not appropriate	59,5	64,3	54,3	49,5	63,7	55,5	56,8	61,9	61,0
Fikri yok No idea	19,5	17,2	18,0	17,2	16,7	21,9	19,9	17,6	20,9
Spor tesisleri Sports facilities	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evet, uygun Appropriate	9,7	9,6	15,6	20,9	8,0	11,5	11,7	8,6	6,4
Hayır, uygun değil Not appropriate	38,4	37,6	36,5	34,2	41,5	38,1	40,6	39,1	37,0
Fikri yok No idea	51,9	52,7	47,9	45,0	50,5	50,4	47,7	52,3	56,6
Sinema, tiyatro vb. Cinema, theater, etc.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evet, uygun Appropriate	8,2	7,8	12,5	20,2	7,7	9,8	10,0	7,5	5,3
Hayır, uygun değil Not appropriate	33,4	33,6	33,4	31,4	36,4	32,3	32,6	34,8	31,7
Fikri yok No idea	58,4	58,7	54,1	48,4	55,9	57,9	57,4	57,7	63,0
Park ve yeşil alanlar Parks, green areas	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evet, uygun Appropriate	22,3	19,4	29,1	36,4	22,2	24,7	23,8	20,4	20,0
Hayır, uygun değil Not appropriate	43,3	46,2	40,0	38,5	48,2	40,7	43,4	45,2	42,4
Fikri yok No idea	34,4	34,3	30,9	25,2	29,7	34,7	32,8	34,4	37,6
Tatil yerleri ve oteller Holiday resorts, hotels	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Evet, uygun Appropriate	7,3	7,0	13,2	16,7	6,2	8,0	8,1	7,6	4,5
Hayır, uygun değil Not appropriate	28,1	28,4	25,5	27,0	30,6	26,9	29,8	29,6	26,9
Fikri yok No idea	64,6	64,7	61,4	56,3	63,1	65,1	62,1	62,8	68,7

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

2.1 Fiziksel çevre düzenlemelerinin özürlü bireyin kullanıma uygun olmadığını düşünenler, 2010

Registered disabled individuals Who think that physical environmental arrangements are not appropriate for their disabilities, 2010

Veri için tablo 2.1'e bakınız.

For data see table 2.1

Ulusal Özürlüler Veri Tabanına kayıtlı olan özürlü bireylerin % 66,9'u kaldırımların, yaya yollarının ve yaya geçitlerinin özürlü bireyin kullanımına uygun olmadığını düşünmektedir. Yaşadıkları yerdeki fiziksel çevre düzenlemeleri ile ilgili olarak, kayıtlı olan özürlü bireylerin % 66,3'ü oturdukları binanın, % 59,5'i dükkan, market, mağaza ve lokantaların, % 58,4'ü kamu binalarının, % 55,4'ü postane ve banka benzeri yerlerin özürlü bireyin kullanımına uygun olmadığını belirtmiştir.

66,9 % of registered disabled individuals at the National Disabled People Database consider that sidewalks, walk ways and crosswalks are not appropriate for their disabilities. According to physical environmental arrangements of their inhabited places, 66,3 % of registered disabled individuals have emphasized that inhabited buildings are not appropriate for their disabilities. 59,5 % of them have emphasized that shops, markets, stores and restaurants are not appropriate for their disabilities. 58,4 % of them have emphasized that public buildings are not appropriate for their disabilities. 55,4 % of them have emphasized that post offices and banks, etc. are not appropriate for their disabilities.

2.2 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türüne göre, ulaşım araçlarını kendi başlarına kullanırken güçlük çekme durumu, 2010

Registered disabled individuals having difficulty when used transportation vehicles singly by type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürlü Visual disability	İşitme özürlü Hearing disability	Dil ve konusma özürlü Language and speech disability	Ortopedik özürlü Orthopedic disability	Zihinsel özürlü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürlü Mental and emotional disability	Süreçen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Şehirlerarası otobüs									
Intercity bus	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Güçlük çekiyor Having difficulty	40,7	42,1	31,8	32,2	40,3	39,5	40,6	41,2	44,5
Güçlük çekmiyor Having without difficulty	32,3	38,7	45,2	36,9	40,4	24,7	34,4	36,5	27,2
Kullanmıyor Not using them	27,0	19,2	23,0	31,0	19,3	35,8	25,0	22,3	28,3
Uçak-Airplane									
Uçak-Airplane	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Güçlük çekiyor Having difficulty	11,4	8,1	6,6	6,9	5,6	18,4	7,5	9,8	9,4
Güçlük çekmiyor Having without difficulty	8,8	11,2	15,7	11,8	13,3	0,6	11,6	14,4	7,9
Kullanmıyor Not using them	79,8	80,6	77,7	81,3	81,1	81,0	80,9	75,8	82,7
Şehir içi otobüs									
Innercity bus	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Güçlük çekiyor Having difficulty	44,0	45,0	35,1	33,9	41,4	45,6	42,6	43,6	46,1
Güçlük çekmiyor Having without difficulty	35,2	42,1	49,5	42,4	44,0	27,0	39,2	38,7	30,3
Kullanmıyor Not using them	20,8	12,9	15,4	23,7	14,6	27,3	18,2	17,8	23,5
Dolmuş ve minibüs									
Jitney and minibus	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Güçlük çekiyor Having difficulty	46,0	47,2	37,3	37,2	43,5	48,1	43,0	45,4	47,6
Güçlük çekmiyor Having without difficulty	35,5	42,5	49,1	41,5	43,5	27,6	39,6	39,2	30,4
Kullanmıyor Not using them	18,5	10,3	13,6	21,2	13,0	24,3	17,4	15,4	21,9

2.2 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre, ulaşım araçlarını kendi başlarına kullanırken güçlük çekme durumu, 2010 (devam)

Registered disabled individuals having difficulty when used transportation vehicles singly by type of disability, 2010 (continued)

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konusma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Metro, tramvay, banliyö Metro, tram, suburban train	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Güçlük çekiyor Having difficulty	15,7	15,0	13,7	17,9	11,2	18,5	13,6	14,2	17,1
Güçlük çekmiyor Having without difficulty	16,0	19,1	24,3	21,2	19,0	12,1	16,1	18,7	12,6
Kullanmıyor Not using them	68,3	65,9	62,0	60,9	69,9	69,3	70,3	67,1	70,3
Tren-Train	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Güçlük çekiyor Having difficulty	15,2	15,0	11,9	13,1	12,7	17,6	13,0	13,9	16,1
Güçlük çekmiyor Having without difficulty	16,3	18,4	22,8	18,7	18,4	12,9	17,5	19,6	12,9
Kullanmıyor Not using them	68,4	66,6	65,3	68,1	68,8	69,4	69,6	66,5	71,0
Vapur, feribot, yolcu gemisi Steamship, ferryboat, ship	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Güçlük çekiyor Having difficulty	11,2	10,4	9,9	6,4	8,5	13,6	9,2	9,6	12,1
Güçlük çekmiyor Having without difficulty	13,1	15,4	19,0	13,2	14,7	10,3	12,3	16,0	10,1
Kullanmıyor Not using them	75,7	74,1	71,0	80,4	76,8	76,2	78,5	74,4	77,8

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

2.3 Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre kendi başına toplu taşıma aracı kullanma durumu, 2010

Registered disabled individuals using public transport vehicles singly by sex, 2010

(%)

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplu taşıma aracı kullanma durumu			
Using public transport vehicles	100,0	100,0	100,0
Kendi başına kullanıyor			
Using them himself/herself	30,9	38,8	19,7
Kendi başına kullanamıyor			
Not using them himself/herself	69,1	61,2	80,3
Kullanmama nedeni ⁽¹⁾			
Reason of not using them ⁽¹⁾			
Refakatçisiz dışarı çıkamıyor			
He/she can not go out without accompanying	89,6	88,3	91,0
Toplu taşıma araçları özür durumuna uygun değil			
Public transport vehicles are not appropriate for his/her disability	12,9	12,7	13,1
Özel araç kullanıyor			
Using private vehicles	6,7	6,5	6,9
Toplu taşıma araçları güvenli değil			
Public transport vehicles are not safe	3,9	4,0	3,7
Yeterince toplu taşıma aracı yok			
There is not enough public transport vehicles	2,4	2,5	2,2
Diğer			
Other	1,4	1,6	1,1

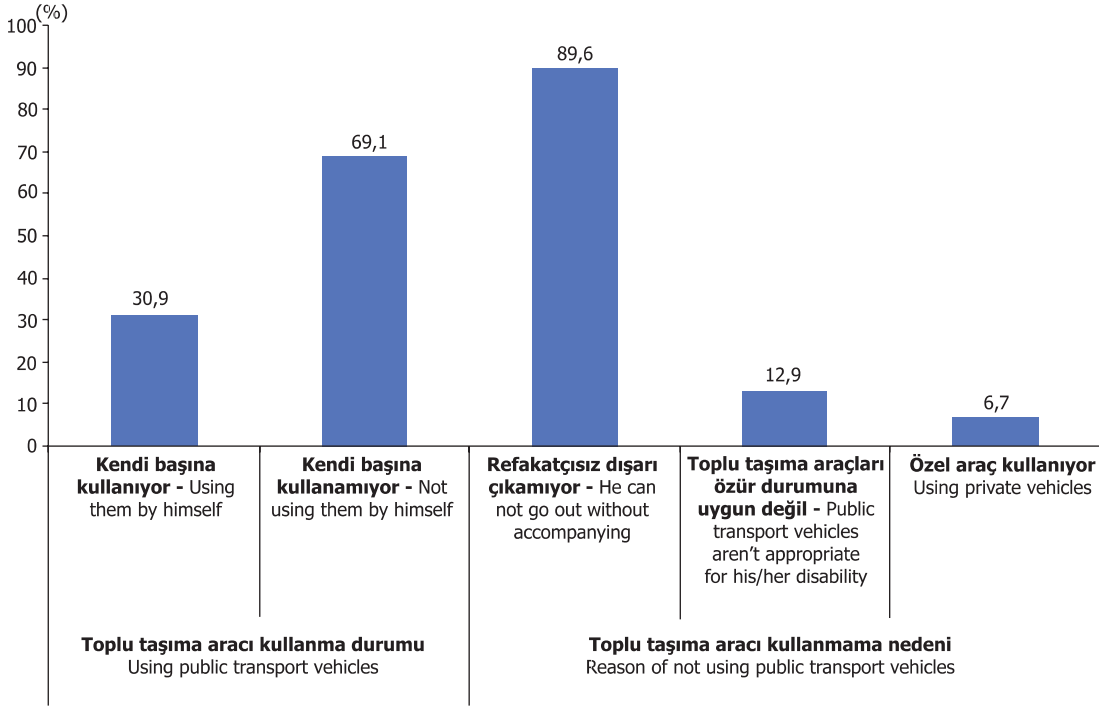
⁽¹⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, toplu taşıma aracı kullanmama nedenlerinin toplamı 100'ü vermemektedir.

⁽¹⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of causes of not using public transport vehicles may not be equal to 100.

2.2 Kayıtlı olan özürlü bireylerin kendi başına toplu taşıma aracı kullanma durumu ve kullanmama nedenleri, 2010

Registered disabled individuals using public transport vehicles singly and reasons of not using them, 2010

Veri için tablo 2.3'e bakınız.
For data see table 2.3

Kayıtlı olan özürlü bireylerin % 30,9'u kendi başına toplu taşıma aracını kullandığını, % 69,1'i ise toplu taşıma aracını kendi başına kullanamadığını beyan etmiştir. Toplu taşıma aracını kendi başına kullanmama nedenleri incelendiğinde, % 89,6'sı refakatçisiz dışarı çıkamadığını, % 12,9'u toplu taşıma araçlarının özür durumuna uygun olmadığını, % 6,7'si özel araç kullandığını belirtmiştir.

30,9 % of registered disabled individuals are able to use public transport vehicles singly. 69,1 % of them have mentioned that they don't use public transport vehicles singly. As examined reasons of not using public transport vehicles singly, 89,6 % of them have mentioned that they don't go out without accompanying. 12,9 % of them have mentioned that public transport vehicles aren't appropriate for their disability. 6,7 % of them have mentioned that they use private vehicles.

2.4 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türlerine göre, sağlık hizmetlerinden yararlanırken karşılaştıkları sorunlar, 2010

Registered disabled individuals' faced troubles as getting health care services by type of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlilik Multiple disability
Hastane işlemlerini takip etmede başka birine ihtiyaç duyması Needing for someone else to follow hospital procedures	69,8	61,4	65,9	64,8	56,4	84,2	66,0	64,0	76,2
Sağlık çalışanları ile yeterli düzeyde iletişim kuramaması Having insufficient communication with health personnels	53,3	36,3	71,5	69,8	30,6	78,9	58,2	40,4	59,6
Sağlık personelinin özürünün sağlık sorunu ile ilgili yeterli bilgi vermemesi Giving insufficient information by health personnels about health problems	47,5	33,1	62,0	57,2	29,5	67,3	51,9	38,2	52,1
Sağlık kuruluşu içinde özürünün hareket güçlüğü yaşaması Having movement difficulties in the health institution	47,4	47,9	26,6	36,6	53,1	45,4	29,6	48,7	54,5
Sağlık kuruluşuna giderken ulaşımda engellerin olması Encountering difficulty on transportation to the health institution	45,6	47,2	29,1	36,3	46,9	44,3	30,8	46,6	52,0

Not: Karşılaşılan her bir sorun ayrı bir soru biçiminde sorulduğundan, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.

Note: Sum of column percentages may not be equal to 100 because every faced troubles were asked as a separate question.

Kayıtlı olan özürli bireylerin sağlık hizmetlerinden yararlanırken karşılaştıkları sorunlar incelendiğinde; % 69,8'i hastane işlemlerini takip etmede başka birine ihtiyaç duyduklarını, % 53,3'ü sağlık çalışanları ile yeterli düzeyde iletişim kuramadıklarını, % 47,5'i sağlık personelinin özürü ve tedavisi hakkında yeterli bilgi veremediğini, % 47,4'ü sağlık kuruluşu içinde hareket güçlüğü yaşadıklarını, % 45,6'sı sağlık kuruluşuna giderken ulaşımda engellerin olduğunu belirtmiştir.

As examined faced troubles of registered disabled individuals when getting health care services, 69,8 % of them need someone helps to follow hospital procedures. 53,3 % of them have insufficient communication with health personnels. 47,5 % of them have received insufficient information from health personnels about disabled person's health problems, disability and treatments. 47,4 % of them have movement difficulties in the health institution. 45,6 % of them have encountered difficulties on transportation for going to the health institution.

2.5 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre, sağlık kurulu raporu alma sürecinde yaşadıkları sorunlar, 2010

Registered disabled individuals' faced troubles as getting a health council report by type of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability	
Hastane içinde ilgili tüm poliklinikleri dolaşma zorunluluğu									
Visiting all required clinics at the hospital necessarily	59,5	57,6	57,1	54,6	61,3	59,8	55,1	57,9	63,6
Uzun bürokratik işlemler									
Long bureaucratic procedures	54,6	56,3	52,0	52,6	57,5	53,2	48,9	54,3	56,2
Hastaneye ulaşımında güçlük yaşanması									
Encountering difficulties to reach the hospital	35,9	34,2	22,5	26,5	38,4	34,0	28,0	37,1	41,3
Kurumların yeni rapor istemesi nedeniyle sıklıkla rapor alma zorunluluğu									
Obtaining a health report frequently because of obligation of new health report required by institutions	27,2	26,5	26,7	28,3	29,5	27,7	25,6	27,6	25,6
Özür durumunun tespitine yönelik yeterli ve gerekli muayenenin yapılmaması									
Failure to sufficient and necessary examinations for defining disability	25,4	23,6	26,9	26,3	28,9	26,2	22,1	24,5	25,2
Ücret talep edilmesi									
Requesting fees	8,6	10,4	11,2	7,0	12,6	7,9	7,0	7,8	7,5

Not: Karşılaşılan her bir sorun ayrı bir soru biçiminde sorulduğundan, sütun toplamı 100'ü vermemektedir.

Note: Sum of column percentages may not be equal to 100 because every faced troubles were asked as a separate question.

Kayıtlı olan özürli bireylerin sağlık kurulu raporu alma sürecinde, % 59,5'i hastane içinde ilgili tüm poliklinikleri dolaşma zorunluluğunu, % 54,6'sı uzun bürokratik işlemleri, % 35,9'u hastaneye ulaşımında güçlük yaşadıklarını, % 27,2'si kurumların yeni rapor istemesi nedeniyle sıklıkla rapor alma zorunluluğunu, % 25,4'ü özür durumunun tespitine yönelik yeterli ve gerekli muayenenin yapılmamasını karşılaştıkları sorunlar olarak ifade etmişlerdir.

As examined troubles of registered disabled individuals when getting a health council report, these are to visit all required clinics at the hospital necessarily with 59,5 %, long bureaucratic procedures with 54,6 %, to encounter difficulties to reach the hospital with 35,9 %, to obtain a health report frequently because of obligation of new health report required by institutions with 27,2 %, to failure sufficient and necessary examinations for defining disability with 25,4 %, to request fees 8,6 %.

2.6 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre, mesleki eğitimden yararlanmama nedenleri, 2010

Registered disabled individuals' reasons of not receiving vocational trainings by type of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Yararlanmayanlar Not receiving vocational trainings	96,0	94,9	91,0	90,8	93,4	94,3	97,6	98,4	97,4
Yararlanmama nedeni ⁽¹⁾ Reason of not receiving vocational trainings ⁽¹⁾									
İş bulmasına katkısı olacağını düşünmediğinden By not providing opportunity to find job	88,4	94,7	85,0	80,7	93,8	68,7	95,3	95,9	90,7
Sağlık problemi nedeniyle Because of his/her health problem	36,1	25,6	23,7	31,7	30,7	46,8	47,4	34,1	36,6
Yaşının geçtiğini düşündüğünden By passed the appropriate age	29,5	31,9	20,7	20,1	29,7	8,3	21,5	41,9	35,3
Hizmetten haberdar olmadığından By not informed about the service	18,6	23,1	23,0	14,6	20,3	15,3	17,0	19,5	16,8
Uygun meslek edindirme hizmeti olmadığından There aren't any appropriate vocational training services	14,6	18,1	19,9	20,3	16,6	20,5	16,1	9,5	11,8
Eğitimine devam ettiğinden By continued education	8,1	3,7	11,0	14,7	4,6	22,0	3,3	2,9	6,0

⁽¹⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, yararlanmama nedenleri toplamı 100'ü vermemektedir.⁽¹⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of causes of not receiving vocational trainings may not be equal to 100.

2.6 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özürlü türüne göre, mesleki eğitimden yararlanmama nedenleri, 2010 (devam)

Registered disabled individuals' reasons of not receiving vocational trainings by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

(%)

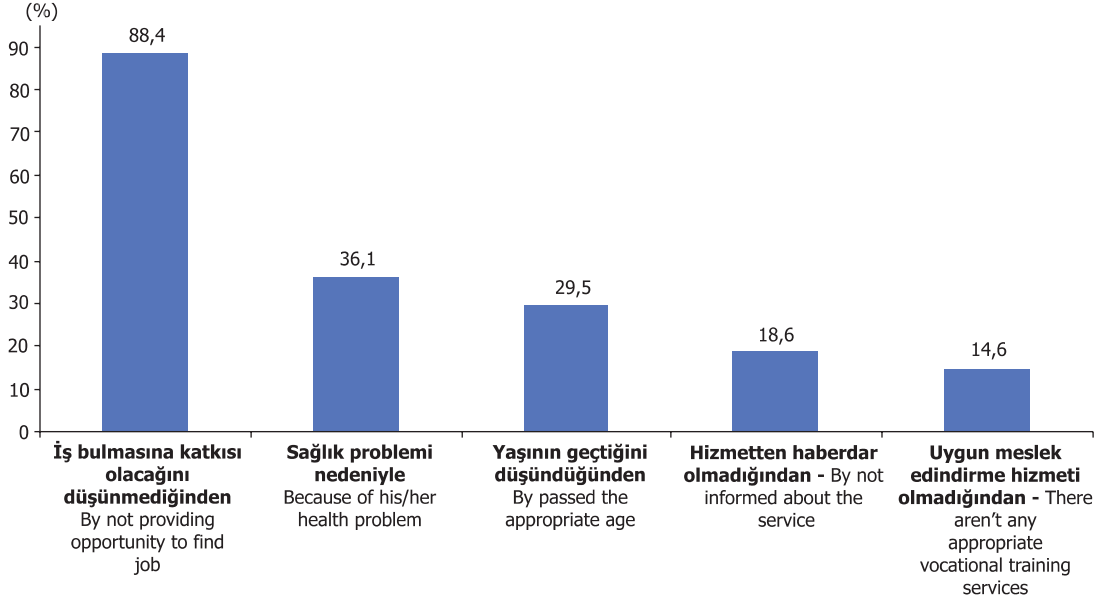
	Toplam Total	Görme özürlü Visual disability	İşitme özürlü Hearing disability	Dil ve konuşma özürlü Language and speech disability	Ortopedik özürlü Orthopedic disability	Zihinsel özürlü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürlü Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Eğitim programı ilgi/isteğine uygun olmadığından Training program is not appropriate for his/her interest/request	5,4	3,3	6,7	6,8	5,0	12,0	4,1	2,6	4,4
Ailesi dışarı çıkmasına izin vermediğinden By his/her parents did not allow to go out	5,2	4,5	6,5	(0)	3,5	8,5	6,5	3,4	4,9
Ulaşım sorunu nedeniyle Because of the transportation problem	2,8	3,5	3,3	4,9	3,3	3,5	3,6	1,7	3,0
Fiziksel düzenleme ve eğitim ekipmanları özürlüye uygun olmadığından Physical arrangement and training equipments are not appropriate for his/her disability	1,7	1,7	2,9	(0)	1,2	(0)	0,8	0,7	1,2

⁽¹⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, yararlanmama nedenleri toplamı 100'ü vermemektedir.⁽¹⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of causes of not receiving vocational trainings may not be equal to 100.

2.3 Kayıtlı olan özürlü bireylerin mesleki eğitimden yararlanmama nedenleri, 2010

Registered disabled individuals' reasons of not receiving vocational trainings, 2010

[15 ≥ yaş - age]

Veri için tablo 2.6'ya bakınız.

For data see table 2.6

Kayıtlı olan özürlü bireylerin mesleki eğitimden yararlanmama nedenlerine bakıldığında, % 88,4'ü iş bulmasına katkısı olacağını düşünmediğinden, % 36,1'i sağlık problemi nedeniyle, % 29,5'i yaşının geçtiğini düşündüğünden, % 18,6'sı hizmetten haberdar olmadığından, % 14,6'sı uygun meslek edindirme hizmeti olmadığından dolayı mesleki eğitimden yararlanmadığını belirtmiştir.

As looking at the registered disabled individuals' reasons of not receiving vocational trainings, 88,4 % of them think that vocational trainings are not providing any opportunities to find a job. 36,1 % of them haven't received any vocational trainings because of their health problems. 29,5 % of them think that they passed the appropriate age level. 18,6 % of them have mentioned that they haven't received any information on vocational training services. 14,6 % of them haven't received any vocational trainings because there aren't any appropriate vocational training services.

2.7 Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre mesleki eğitimden yararlanmama nedenleri, 2010

Registered disabled individuals' reasons of not receiving vocational trainings by sex, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Yararlanmayanlar			
Not receiving vocational trainings	96,0	95,7	96,5
Yararlanmama nedeni ⁽¹⁾			
Reason of not receiving vocational trainings ⁽¹⁾			
İş bulmasına katkısı olacağını düşünmediğinden			
By not providing opportunities to find a job	88,4	87,5	89,6
Sağlık problemi nedeniyle			
Because of his/her health problem	36,1	33,6	39,5
Yaşının geçtiğini düşündüğünden			
By passed the appropriate age level	29,5	26,0	34,4
Hizmetten haberdar olmadığından			
By not informed about the service	18,6	20,4	16,1
Uygun meslek edindirme hizmeti olmadığından			
There aren't any appropriate vocational training services	14,6	16,2	12,5
Eğitimine devam ettiğinden			
By continued education	8,1	8,9	7,1
Eğitim programı ilgi/isteğine uygun olmadığından			
Training program is not appropriate for his/her interest/request	5,4	6,2	4,4
Ailesi dışarı çıkmasına izin vermediğinden			
By his/her parents did not allow to go out	5,2	3,1	8,0
Ulaşım sorunu nedeniyle			
Because of the transportation problem	2,8	3,0	2,7
Fiziksel düzenleme ve eğitim ekipmanları özrüne uygun olmadığından			
Physical arrangement and training equipments are not appropriate for his/her disability	1,7	2,1	1,2

⁽¹⁾ Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, yararlanmama nedenleri toplamı 100'ü vermemektedir.⁽¹⁾ Respondents are able to mark more than one choice so that sum of reasons of not receiving vocational trainings may not be equal to 100.

2.8 Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre, ilköğretime / ilkokula kayıt olurken sorunlarla karşılaşma durumu, 2010

Registered disabled individuals' encountering problems when enrolled primary education / primary school by sex, 2010

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0
İlköğretime/ilkokula başlarken özürlü değildi Disabled person didn't have any kind of disabilities when started the primary education/primary school	47,4	49,7	42,4
Özründen dolayı bir sorun yaşamadı, kayıt oldu Disabled person didn't encounter any problems, he/she enrolled in a school	41,9	39,4	47,5
Özründen dolayı kayıt olurken sorun yaşadı, yine de kayıt oldu Although disabled person encountered some problems, he/she enrolled in a school	7,0	7,1	6,9
Bilinmeyen - Unknown	3,6	3,8	3,2

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde, özründen dolayı ilköğretime/ilkokula kayıt olurken sorunlarla karşılaşanların oranı % 7, sorunlarla karşılaşmayanların oranı ise % 41,9'dur. Kayıtlı özürlü bireylerin % 47,4'ü ilköğretime/ilkokula başlarken özürlü olmadığını beyan etmiştir.

Among registered disabled individuals, proportion of individuals who have encountered problems as enrolled primary education/primary school is 7 %. Proportion of individuals who haven't encountered problems as enrolled primary education/primary school is 41,9 %. In addition, 47,4 % of registered disabled individuals haven't got any kind of disabilities when started the primary education/primary school.

2.9 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür oranına göre, ilköğretime / ilkokula kayıt olurken sorunlarla karşılaşma durumu, 2010

Registered disabled individuals by encountering problems when enrolled primary education / primary school by proportion of disability, 2010

(%)

	Özür oranı - Proportion of disability			
	Toplam Total	%20 - %39	%40 - %69	%70+
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0
İlköğretime/ilkokula başlarken özürlü değildi Disabled person didn't have any kind of disabilities when started the primary education/primary school	47,4	47,0	41,2	57,6
Özründen dolayı bir sorun yaşamadı, kayıt oldu Disabled person didn't encounter any problems, he/she enrolled in the school	41,9	44,0	47,4	31,6
Özründen dolayı kayıt olurken sorun yaşadı, yine de kayıt oldu Although disabled person encountered some problems, he/she enrolled in the school	7,0	5,3	7,5	7,4
Bilinmeyen - Unknown	3,6	3,7	3,8	3,3

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

2.10 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre eğitim ortamı hakkındaki düşünceleri, 2010

Registered disabled individuals' opinions on educational environment by type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Sürekli hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aynı özre sahip olanlar ile eğitim almak Receiving education for only disabled persons with the same type of disability	37,9	35,8	47,7	36,4	26,2	50,9	33,6	26,6	37,2
Özürli olmayanlar ile aynı sınıf içinde eğitim almak Receiving education at the classroom for only non-disabled persons	30,9	27,7	28,6	48,2	42,3	28,6	32,0	32,8	28,1
Fikri yok No idea	29,0	33,9	21,6	14,7	29,5	18,8	32,6	37,7	32,3
Diğer Other	2,3	2,7	2,0	(0)	1,9	1,7	1,9	2,9	2,4

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

Kayıtlı olan özürli bireylerin % 37,9'u aynı özre sahip akranlarının gittiği okullarda/sınıflarda eğitim alınması, % 30,9'u özürli olmayan akranları ile aynı sınıfta eğitim alınması gerektiğini düşünmekte olup, % 29'u ise bu konuda herhangi bir fikrinin olmadığını belirtmiştir. Özür grubuna göre ele alındığında, ilk sırada % 50,9 ile zihinsel özürli bireyler ve % 47,7 ile işitme özürli bireyler, aynı özre sahip akranlarının gittiği okullarda/sınıflarda eğitim alınması gerektiğini düşünmektedir.

37,9 % of registered disabled individuals think that they should receive education for only disabled persons with the same type of disability. 30,9 % of them think that they should receive education at the classroom for only non-disabled persons. 29 % of them do not have any idea. As comparing types of disability, firstly intellectual disabled individuals with 50,9 %, and secondly hearing disabled individuals with 47,7 % think that they should receive education for only disabled persons with the same type of disability.

2.11 Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine devam etmiş/ devam edenlerin, cinsiyete göre özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri hakkındaki düşünceleri, 2010

Registered disabled individuals' opinions, who continued/have continued to special education and rehabilitation centers, by sex, 2010

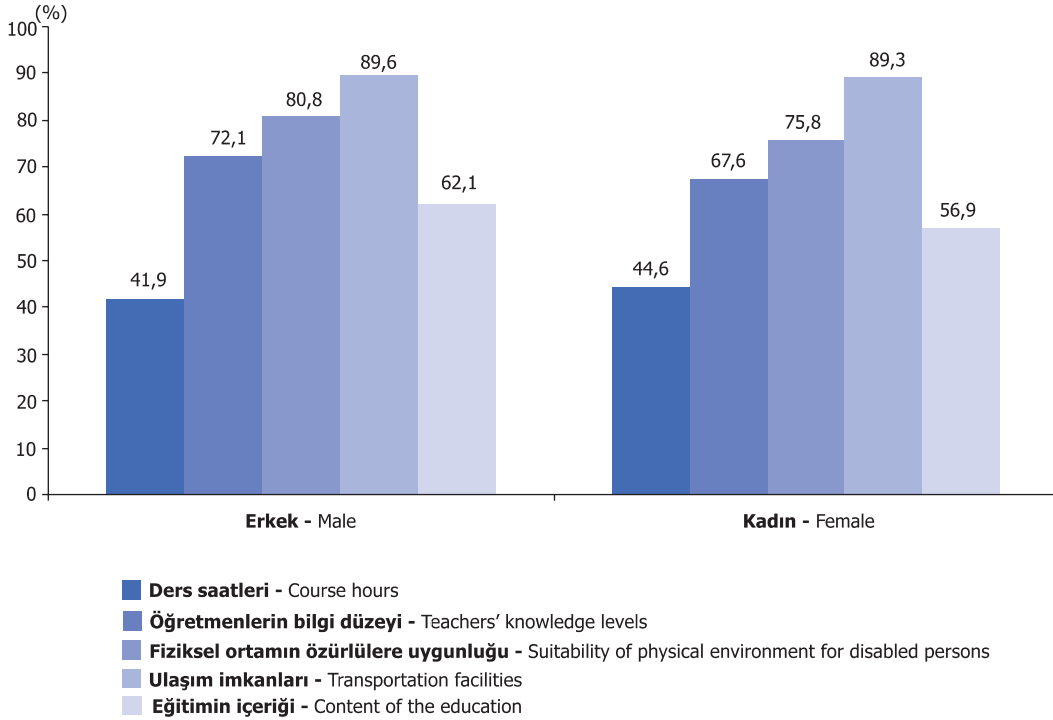
(%)

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Ders saatleri			
Course hours	100,0	100,0	100,0
Yeterli - Sufficient	42,9	41,9	44,6
Yetersiz - Insufficient	50,9	51,7	49,7
Fikri yok - No idea	6,1	6,4	5,7
Öğretmenlerin bilgi düzeyi			
Teachers' knowledge levels	100,0	100,0	100,0
Yeterli - Sufficient	70,3	72,1	67,6
Yetersiz - Insufficient	19,5	18,3	21,4
Fikri yok - No idea	10,1	9,6	11,0
Fiziksel ortamın özörlölere uygunluđu			
Suitability of physical environment for disabled persons	100,0	100,0	100,0
Uygun - Appropriate	78,9	80,8	75,8
Uygun değil - Not appropriate	14,0	12,2	16,8
Fikri yok - No idea	7,1	6,9	7,4
Ulaşım imkanları			
Transportation facilities	100,0	100,0	100,0
Yeterli - Sufficient	89,5	89,6	89,3
Yetersiz - Insufficient	9,9	9,4	10,7
Fikri yok - No idea	(0)	(0)	-
Eğitimin içeriđi			
Content of the education	100,0	100,0	100,0
Yeterli - Sufficient	60,1	62,1	56,9
Yetersiz - Insufficient	31,2	30,5	32,3
Fikri yok - No idea	8,7	7,4	10,7

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note: The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

2.4 Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine devam etmiş / devam edenler içinde, cinsiyete göre bu tür merkezleri eğitim, fiziksel ortam ve ulaşım açısından yeterli seviyede olduğunu düşünenler, 2010
Registered disabled individuals' opinions, who continued / have continued to special education and rehabilitation centers, and thinking that they are sufficient level on education, physical environment and transport by sex, 2010

Veri için tablo 2.11'e bakınız.
For data see table 2.11

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine devam etmiş/devam eden özürli bireylerin cinsiyete göre; erkeklerde % 41,9'u ve kadınlarda % 44,6'sı ders saatlerinin yeterli olduğunu, erkeklerde % 72,1'i ve kadınlarda % 67,6'sı öğretmenlerin bilgi düzeyinin yeterli olduğunu, erkeklerde % 80,8'i ve kadınlarda % 75,8'i fiziksel ortamın özürli bireylere uygun olduğunu, erkeklerde % 89,6'sı ve kadınlarda % 89,3'ü ulaşım imkanlarının yeterli olduğunu, erkeklerde % 62,1'i ve kadınlarda % 56,9'u eğitimin içeriğinin yeterli olduğunu düşünmektedir.

41,9 % for males and 44,6 % for females of registered disabled individuals who continued/have continued to special education and rehabilitation centers think that course hours are sufficient. 72,1 % for males and 67,6 % for females of them think that teachers' knowledge levels are sufficient. 80,8 % for males and 75,8 % for females of think that suitability of physical environment is appropriate for disabled persons. 89,6 % for males and 89,3 % for females of them think that transportation facilities are sufficient. 62,1 % for males and 56,9 % for females of them think that content of the education is sufficient.

2.12 Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre, çalıştığı işyerinde özörlölere yönelik yapılan düzenlemeler/faaliyetler, 2010

Registered disabled individuals' arrangements / activities for disabled persons at their workplaces by sex, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

Çalıştığı işyerinde özörlölere yönelik yapılan düzenlemeler/faaliyetler - Arrangements/activities for disabled persons at their workplaces	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Tedaviler için izin almada kolaylıkların sağlanması			
Allowing official permissions for treatments	100,0	100,0	100,0
Evet - Yes	45,7	45,3	48,2
Hayır - No	54,3	54,7	51,8
Ulaşım için servis sağlanması			
Provision of transport services	100,0	100,0	100,0
Evet - Yes	26,8	26,2	31,0
Hayır - No	73,2	73,8	69,0
Çalışma saatlerinin düzenlenmesi			
Rearranging workhours	100,0	100,0	100,0
Evet - Yes	22,0	21,6	25,1
Hayır - No	78,0	78,4	74,9
Diğer personellerin, özörlölerle çalışma konusunda bilgilendirilmesi			
Informing personnels on working with disabled persons	100,0	100,0	100,0
Evet - Yes	20,7	21,3	16,7
Hayır - No	79,3	78,7	83,3
Fiziksel düzenlemelerin yapılması			
Making physical arrangements	100,0	100,0	100,0
Evet - Yes	15,9	16,1	14,3
Hayır - No	84,1	83,9	85,7
İşe uyum eğitiminin verilmesi			
Training on the compatibility to work	100,0	100,0	100,0
Evet - Yes	15,2	15,2	15,4
Hayır - No	84,8	84,8	84,6
Mesleki teknolojik destek sağlanması			
Giving professional technical supports	100,0	100,0	100,0
Evet - Yes	12,0	11,7	14,3
Hayır - No	88,0	88,3	85,7

Not 1. Çalışanlar içinde; ücretli, maaşlı veya yevmiyeli çalışanlar kapsanmış, işveren, kendi hesabına çalışanlar ve ücretsiz aile işçileri kapsama dahil edilmemiştir.

2. Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note 1. Among the employees; regular, casual employees are covered, but employers, self employed or unpaid family workers are not covered.

2. The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

2.13 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre, son çalıştığı işten ayrılma/iş değişikliği yapma nedenleri, 2010

Registered disabled individuals' reasons of leaving/changing their last works by type of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Sağlık sorunları nedeniyle işe yeteri kadar devam edememesi Unable to work regularly because of health problems	36,4	28,1	15,1	23,1	26,0	24,8	50,7	43,3	38,5
Kendi isteğiyle By own decision	22,1	21,7	30,2	25,3	20,3	20,5	15,8	22,2	22,9
Ekonomik sorunlardan dolayı işten çıkarılması Dismissaled due to economic problems	15,0	18,7	19,5	20,5	22,1	15,2	11,7	11,7	14,5
İşin özrüne uygun olmaması Not appropriate for his/her disability	12,2	18,4	13,7	12,9	11,4	16,6	10,6	11,2	10,2
Ücret veya maaşın yetersiz olması Inadequate wages or salaries	4,8	6,2	12,3	(0)	7,1	(0)	2,6	3,5	2,9
İşveren, personel ve diğer çalışanların olumsuz tutumu Because of employer's, personnels' and other employees' negative attitudes	4,0	4,2	8,6	(0)	3,4	14,2	5,0	2,2	4,3
Diğer Other	16,5	15,0	16,1	17,8	22,4	10,8	9,6	16,5	16,5

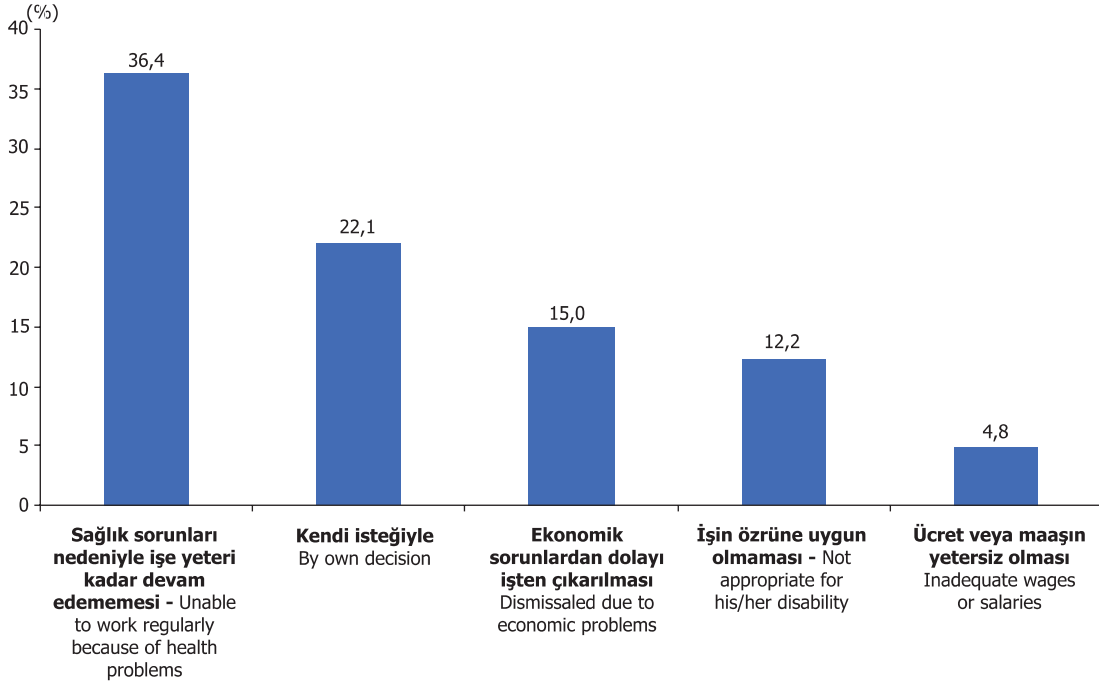
Not: Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamları 100'ü vermemektedir.

Note: Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

2.5 Kayıtlı olan özürlü bireylerin son çalıştığı işten ayrılma/iş değişikliği yapma nedenleri, 2010

Registered disabled individuals' reasons of leaving/changing their last works, 2010

[15 ≥ yaş - age]

Veri için tablo 2.13'e bakınız.

For data see table 2.13

Kayıtlı olan özürlü bireylerin % 36,4'ü sağlık sorunları nedeniyle işe yeteri kadar devam edemediği için, % 22,1'i kendi isteğiyle, % 15'i ekonomik sorunlar nedeniyle işten çıkarıldığı için, % 12,2'si yaptığı iş özrüne uygun olmadığı için, % 4,8'i ücret veya maaşı yetersiz olduğu için son çalıştığı işten ayrıldığını/iş değişikliği yaptığını belirtmiştir.

36,4 % of registered disabled individuals have mentioned that they left/changed their last works because they didn't work regularly due to their health problems. 22,1 % of them left/changed their last works by own decision. 15 % of them left/changed their last works because they dismissed due to economic problems. 12,2 % of them left/changed their last works because their jobs were not appropriate for their disabilities. 4,8 % of them left/changed their last works because of inadequate wages or salaries.

2.14 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür oranına göre, son çalıştığı işten ayrılma / iş değişikliği yapma nedenleri, 2010

Registered disabled individuals' reasons of leaving / changing their last works by proportion of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Özür oranı-Proportion of disability			
	Toplam Total	%20 - %39	%40 - %69	%70+
Sağlık sorunları nedeniyle işe yeteri kadar devam edememesi Unable to work regularly because of health problems	36,4	28,6	33,6	44,5
Kendi isteğiyle By own decision	22,1	21,4	22,9	21,5
Ekonomik sorunlardan dolayı işten çıkarılması Dismissaled due to economic problems	15,0	22,4	14,9	10,7
İşin özrüne uygun olmaması Not appropriate for his/her disability	12,2	12,6	13,0	11,0
Ücret veya maaşın yetersiz olması Inadequate wages or salaries	4,8	6,5	6,4	1,9
İşveren, personel ve diğer çalışanların olumsuz tutumu Because of employer's, personnels' and other employees' negative attitudes	4,0	4,9	4,8	2,4
Diğer Other	16,5	14,0	16,6	17,7

Not: Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.

Note: Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

2.15 Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre, işyerinde yükselme imkanı konusundaki düşünceleri, 2010 Registered disabled individuals' opinions on getting a promotion in the office by sex, 2010
[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0

Özürlü olmayan çalışanlar ile karşılaştırıldığında işyerinde yükselme imkanı

Getting a promotion in the office as compared with non-disabled employees

Daha az - Less than	34,3	34,5	32,9
Eşit - Equal	40,0	39,3	44,1
Daha fazla - More than	2,8	2,8	2,3
Fikri yok - No idea	14,9	15,2	13,3
Uygun değil - Not appropriate	8,0	8,1	7,5

Not 1. Çalışanlar içinde; ücretli, maaşlı veya yevmiyeli çalışanlar kapsanmış, işveren, kendi hesabına çalışanlar ve ücretsiz aile işçileri kapsama dahil edilmemiştir.

Note 1. Among the employees; regular, casual employees are covered, but employers, self employed or unpaid family workers are not covered.

2. Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. The numbers may not be correct due to rounding of the numbers.

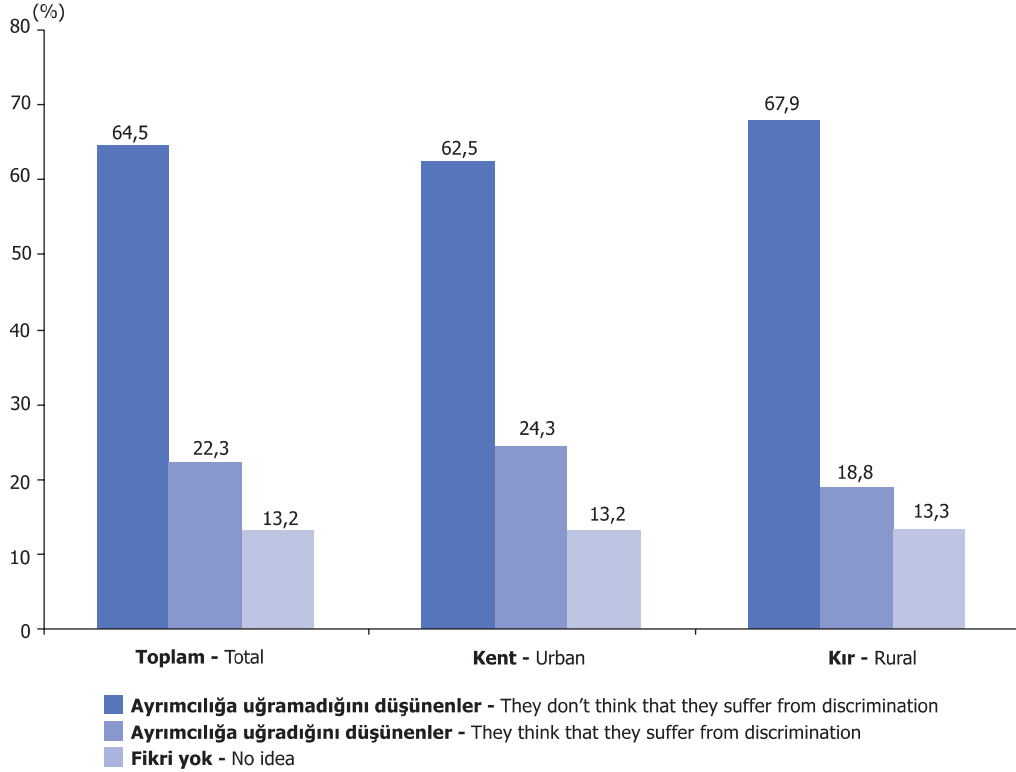
2.16 Kayıtlı olan özürlü bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre, ayrımcılığa uğrama konusundaki düşünceleri, 2010

Registered disabled individuals' opinions about discrimination by place of residence and sex, 2010

(%)

	Toplam-Total			Kent-Urban			Kır-Rural		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ayrımcılığa uğramadığını düşünenler They don't think that they suffer from discrimination	64,5	64,3	64,9	62,5	62,3	62,8	67,9	67,7	68,2
Ayrımcılığa uğradığını düşünenler They think that they suffer from discrimination	22,3	23,3	20,7	24,3	24,9	23,5	18,8	20,7	16,3
Fikri yok - No idea	13,2	12,4	14,4	13,2	12,8	13,7	13,3	11,6	15,5

2.6 Kayıtlı olan özürlü bireylerin cinsiyete göre ayrımcılığa uğrama konusundaki düşünceleri, 2010
Registered disabled individuals' opinions about discrimination by sex, 2010

Veri için tablo 2.16'ya bakınız.
For data see table 2.16

Kayıtlı olan özürlü bireylerin % 64,5'i ayrımcılığa uğramadığını, % 22,3'ü ayrımcılığa uğradığını, % 13,2'si ise bu konuda herhangi bir fikrinin olmadığını ifade etmiştir. Yerleşim yerine göre bakıldığında, kentte yaşayanlar içinde ayrımcılığa uğramadığını düşünenler % 62,5, ayrımcılığa uğradığını düşünenler % 24,3'tür. Kırdaki ise, ayrımcılığa uğramadığını düşünenler % 67,9, ayrımcılığa uğradığını düşünenler % 18,8'dir.

64,5 % of registered disabled individuals don't think that they suffer from discrimination. 22,3 % of them think that they suffer from discrimination. 13,2 % of them don't have any idea on discrimination. According to place of residence, 62,5 % of residents in urban think that they don't suffer from discrimination. 24,3 % of residents in urban think that they suffer from discrimination. In addition, 67,9 % of residents in rural think that they don't suffer from discrimination. 18,8 % of residents in rural think that they suffer from discrimination.

2.17 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türlerine göre kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri, 2010

Registered disabled individuals' expectations from governmental institutions and organizations by type of disability, 2010

(%)

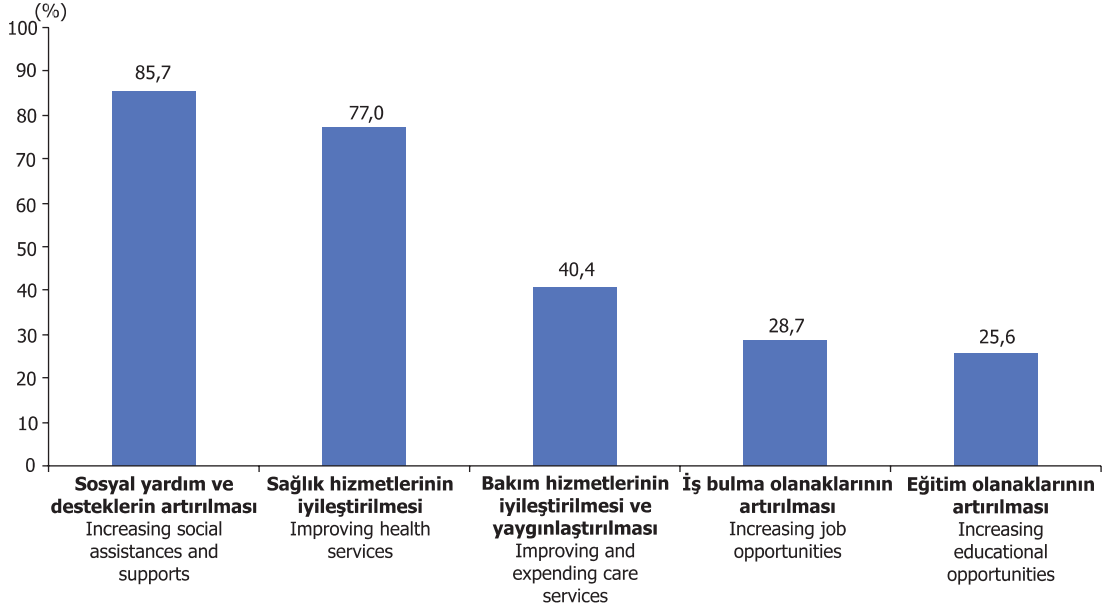
Kamu kurum ve kuruluşlarından beklentiler Expectations from governmental institutions and organizations	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlilik Multiple disability
							Mental and emotional disability		
Sosyal yardım ve desteklerin artırılması Increasing social assistances and supports	85,7	85,1	85,3	74,1	84,4	85,0	84,9	86,7	87,0
Sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi Improving health services	77,0	74,4	73,5	66,3	73,8	74,1	75,0	82,0	79,2
Bakım hizmetlerinin iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması Improving and expending care services	40,4	33,8	25,4	23,4	38,0	35,4	41,4	48,0	47,0
İş bulma olanaklarının artırılması Increasing job opportunities	28,7	45,5	43,5	31,0	40,5	21,9	28,7	27,0	23,5
Eğitim olanaklarının artırılması Increasing educational opportunities	25,6	17,4	33,3	54,4	17,4	43,0	17,6	13,4	21,4
Fiziksel çevre ve ulaşım imkanları konusunda düzenlemelerin yapılması Making some arrangements on physical environment and transportation facilities	17,7	23,0	15,1	13,2	23,0	12,3	14,3	19,6	20,4
Hiçbir beklentisi olmayanlar Disabled persons who have not any expectations	2,2	1,8	2,5	4,3	2,0	2,6	5,0	1,8	1,9
Diğer - Other	8,6	7,0	8,5	16,0	8,0	11,6	10,4	6,1	7,7

Not: Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamları 100'ü vermemektedir.

Note: Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

2.7 Kayıtlı olan özürlü bireylerin kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri, 2010

Registered disabled individuals' expectations from governmental institutions & organizations, 2010

Veri için tablo 2.17'ye bakınız.

For data see table 2.17

Kayıtlı olan özürlü bireylerin % 85,7'si sosyal yardım ve desteklerin artırılması, % 77'si sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, % 40,4'ü bakım hizmetlerinin iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması, % 28,7'si iş bulma olanaklarının artırılması, % 25,6'sı eğitim olanaklarının artırılması yönünde kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri olduğunu vurgulamıştır.

Registered disabled individuals have underlined that their expectations from governmental institutions and organizations are to increase social assistances and supports with 85,7 %, to improve health services with 77 %, to improve and expend care services with 40,4 %, to increase job opportunities with 28,7 %, to increase educational opportunities with 25,6 %.

2.18 Kayıtlı olan özürli bireylerin yerleşim yeri ve cinsiyete göre, kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri, 2010

Registered disabled individuals' expectations from governmental institutions and organizations by place of residence and sex, 2010 (%)

Kamu kurum ve kuruluşlarından beklentiler Expectations from governmental institutions and organizations	Toplam-Total			Kent-Urban			Kır-Rural		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female
Sosyal yardım ve desteklerin artırılması Increasing social assistances and supports	85,7	85,9	85,5	82,9	83,3	82,3	90,5	90,4	90,6
Sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi Improving health services	77,0	75,2	79,7	74,8	73,1	77,2	80,7	78,6	83,8
Bakım hizmetlerinin iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması Improving and expending care services	40,4	34,1	49,3	35,3	29,5	43,6	49,0	41,9	58,7
İş bulma olanaklarının artırılması Increasing job opportunities	28,7	35,6	18,9	32,9	39,6	23,2	21,7	28,8	11,9
Eğitim olanaklarının artırılması Increasing educational opportunities	25,6	26,9	23,8	28,3	28,6	27,8	21,1	24,0	17,2
Fiziksel çevre ve ulaşım imkanları konusunda düzenlemelerin yapılması Making some arrangements on physical environment and transportation facilities	17,7	16,9	19,0	18,7	17,7	20,2	16,1	15,5	17,0
Hiçbir beklentisi olmayanlar Disabled persons who have not any expectations	2,2	2,1	2,4	2,1	2,0	2,2	2,5	2,4	2,7
Diğer - Other	8,6	9,4	7,4	10,9	11,8	9,7	4,6	5,2	3,7

Not: Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.

Note: Respondents are able to mark more than one choice so that sum of percentages may not be equal to 100.

Kayıtlı olan özürli bireylerin kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri yerleşim yerine göre incelendiğinde; sosyal yardım ve desteklerin artırılması, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, bakım hizmetlerinin iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması yönündeki beklentilerin yüzdelerinin, kırdaki yaşayanlarda kentte yaşayanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. İş bulma olanaklarının artırılması, eğitim olanaklarının artırılması, fiziksel çevre ve ulaşım imkanları konusunda düzenlemelerin yapılması yönündeki beklentilerin yüzdeleri ise, kentte yaşayanlarda kırdaki yaşayanlara göre daha yüksektir.

As examined registered disabled individuals' expectations from governmental institutions and organizations by place of residence; percentages of expectations on increasing social assistances and supports, improving health services, improving and expending care services in rural residents are higher than urban residents. Percentages of expectations on increasing job opportunities, increasing educational opportunities, making some arrangements on physical environment and transportation facilities in urban residents are higher than rural residents.

2.19 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türüne göre, çalıştığı/çalışabileceği işte ihtiyaç duyduğu düzenlemeler/ çalışma koşulları, 2010

Working conditions/arrangements needed by registered disabled individuals at the job which working/able to work by type of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

(%)

Çalışma koşulları/ düzenlemeler Working conditions/ arrangements	Toplam Total	Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Dil ve konuşma özürli Language and speech disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Süreğen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlilik Multiple disability
Ağır fiziksel iş ve güç gerektirmeyen işlerde çalışmak Working jobs which are not required any heavy physical works or powers	55,7	49,8	42,0	49,3	66,3	47,3	41,4	64,8	53,7
Sağlık problemleri nedeniyle çalışma zamanı içinde daha fazla kısa molalar kullanmak Taking more short breaks during the working time because of health problems	33,3	27,2	27,3	36,6	34,4	25,6	37,4	39,9	35,5
Yarı zamanlı (part-time) işlerde çalışmak Working part-time jobs	27,6	26,5	24,9	26,1	26,7	31,0	30,8	26,1	29,6
İşin bazı bölümlerinde başka birinden yardım almak Getting supports from someone at the some stages of the work	16,2	17,0	26,2	24,0	14,2	18,9	19,0	10,0	19,4
Tedavi için yılda ilave 30 günden fazla izin kullanmak Using official permissions more than 30 days for treatments	16,0	16,8	12,8	16,1	18,6	6,0	13,5	20,1	16,4

2.19 Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türüne göre, çalıştığı/çalışabileceği işte ihtiyaç duyduğu düzenlemeler/ çalışma koşulları, 2010 (devam)

Working conditions/arrangements needed by registered disabled individuals at the job which working/able to work by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

(%)

Çalışma koşulları/ düzenlemeler Working conditions/ arrangements	Toplam Total	Görme özürlü Visual disability	İşitme özürlü Hearing disability	Dil ve konuşma özürlü Language and speech disability	Ortopedik özürlü Orthopedic disability	Zihinsel özürlü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürlü Mental and emotional disability	Süreçen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
İş seyahatleri ve arazi çalışması olmayan işlerde çalışmak Working jobs which do not include any business travels or field studies	13,5	14,4	16,1	17,6	17,8	6,5	14,6	14,4	10,8
Ev ortamında olan işlerde çalışmak Working jobs at the home	13,5	15,0	14,8	16,6	10,3	20,6	15,4	10,7	13,2
İşleri gerçekleştiren özel destek ve ekipmanlar kullanmak Using special supports and equipments for performing affairs	10,7	17,4	19,5	17,7	11,2	8,5	4,7	6,3	9,7

Not 1. Çalışamayacak durumda ağır özürlü olanlar, çalışmak istemeyenler, emekli/öğrenci/evkadını/yaşlı olanlar ve işte herhangi bir düzenlemeye gereksinim duymayanlar kapsama dahil edilmemiştir.

Note 1. Severely disabled persons unable to work, disabled persons do not want to work, retired/student/housewife/elderly and disabled persons who do not need any arrangements at work are not covered.

2. Bir kişi birden fazla seçenek işaretleyebildiği için, sütun toplamı 100'ü vermemektedir.

2. Respondents are able to mark more than one choice so that sum of column percentages may not be equal to 100.

Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalıştığı/çalışabileceği işte ihtiyaç duyduğu düzenlemeler/ çalışma koşulları incelendiğinde; % 55,7'si ağır fiziksel iş ve güç gerektirmeyen işlerde çalışmak, % 33,3'ü sağlık problemleri nedeniyle çalışma zamanı içinde daha fazla kısa molalar kullanmak, % 27,6'sı yarı zamanlı (part-time) işlerde çalışmak, % 16,2'si işin bazı bölümlerinde başka birinden yardım almak, % 16'sı tedavi için yılda ilave 30 günden fazla izin kullanmak istediklerini belirtmiştir.

As examined working conditions/arrangements needed by registered disabled individuals at the job which are working/able to work; 55,7 % of them have mentioned that they want to work jobs which are not required any heavy physical works or powers. 33,3 % of them want to take more short breaks during the working time because of health problems. 27,6 % of them want to work part-time jobs. 16,2 % of them want to get supports from someone at the some stages of the work. 16 % of them want to use official permissions more than 30 days for treatments.

2.20 Belediye sınırları içinde yaşayan kayıtlı özürlü bireyler içinde özür türüne göre, belediye hizmetlerinden yararlanmayanlar/yararlanmak isteyenler, 2010

Registered disabled individuals living at the municipalities, who do not receive municipal services/want to receive municipal services, by type of disability, 2010

(%)

	Toplam Total	Görme özürlü Visual disability	İşitme özürlü Hearing disability	Dil ve konuşma özürlü Language and speech disability	Ortopedik özürlü Orthopedic disability	Zihinsel özürlü Intellectual disability	Ruhsal ve duygusal özürlü Mental and emotional disability	Süreçen hastalık Chronic illness	Çoklu özürlülük Multiple disability
Sağlık hizmeti desteği Health service support	92,7	91,8	92,9	85,9	93,7	92,2	89,4	93,0	93,5
Alışveriş, fatura yatırma vb. destekler Supports on shopping bill deposit, etc.	90,2	90,5	89,4	82,9	92,2	88,9	89,6	91,7	89,5
Su ücreti indirimi Discount on water fee	90,0	88,6	89,0	88,1	91,3	90,3	88,4	90,3	89,9
Rehberlik ve danışmanlık hizmeti Guidance and advice service	87,1	85,4	89,4	85,5	88,0	88,9	87,8	84,9	86,7
Özürlülere uygun belediye tesisleri Municipal facilities for disabled persons	83,5	80,9	84,4	81,7	86,5	85,9	78,0	83,1	81,2
Ev temizliği ve iye desteği Household cleaning and subsistence support	83,3	83,1	80,8	78,5	86,7	82,4	84,7	83,8	83,2
Evde bakım desteği Home care support	82,0	77,8	75,4	72,5	80,8	83,6	82,4	83,1	82,9
Sosyal, kültürel ve sportif aktiviteler Social, cultural and sporting activities	81,8	82,0	84,0	84,5	85,8	85,2	80,9	79,2	77,4
Özürlü aracı ile taşıma hizmeti Transport services by disabled vehicles	77,4	77,0	68,3	67,5	83,0	76,1	68,5	78,9	80,2
Toplu taşıma ücreti indirimi Discount on public transport fee	76,9	75,1	72,0	83,3	83,3	80,9	79,7	73,1	74,9
Mesleki ve sosyal rehabilitasyon hizmeti Vocational and social rehabilitation services	75,5	79,1	82,4	74,0	79,6	76,4	78,2	72,5	72,1

Not: Her bir hizmet ayrı bir soru biçiminde sorulduğundan, sütun toplamaları 100'ü vermemektedir.

Note: Sum of column percentages may not be equal to 100 because every services were asked as a separate question.

1. Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türü, özrünün ortaya çıkış zamanı ve özrün nedenine göre standart hata değerleri, 2010

Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010

Toplam Total	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Özrün ortaya çıkış zamanı			
Appearance time of disability			
Doğum öncesi (gebelikte)			
Prenatal (pregnancy)	14,7	0,3913	2,65
Doğum sırasında			
During at birth	10,6	0,3469	3,28
1 yaş altı			
Under 1 year old	18,0	0,4318	2,40
1 yaş ve üstü			
1 year old and over	54,5	0,5139	0,94
Bilinmiyor			
Unknown	3,1	0,1929	6,15
Özrün nedeni			
Cause of disability			
Kaza			
Accidents	9,6	0,2948	3,07
Hastalık			
Illnesses	56,8	0,5317	0,94
Genetik / kalıtsal bozukluk			
Genetic / hereditary deformities	15,9	0,4070	2,56
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler			
Health problems during the pregnancy / birth	3,0	0,1989	6,72
Bilinmiyor			
Unknown	13,9	0,3802	2,73
Diğer			
Other	2,7	0,1747	6,55

1. Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türü, özrünün ortaya çıkış zamanı ve özrün nedenine göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010 (continued)

Görme özürlü Visual disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Özrün ortaya çıkış zamanı Appearance time of disability			
Doğum öncesi (gebelikte)			
Prenatal (pregnancy)	19,5	1,2800	6,57
Doğum sırasında			
During at birth	7,5	0,8523	11,39
1 yaş altı			
Under 1 year old	12,7	1,1060	8,70
1 yaş ve üstü			
1 year old and over	58,7	1,6036	2,73
Bilinmiyor			
Unknown	2,6	0,5301	20,22
Özrün nedeni Cause of disability			
Kaza			
Accidents	21,7	1,1925	5,49
Hastalık			
Illnesses	41,7	1,5811	3,79
Genetik / kalıtsal bozukluk			
Genetic / hereditary deformities	22,3	1,3418	6,02
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler			
Health problems during the pregnancy / birth	1,0	0,3259	31,27
Bilinmiyor			
Unknown	13,1	1,1156	8,49
Diğer			
Other	2,0	0,4713	23,42

1. Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türü, özürünün ortaya çıkış zamanı ve özürün nedenine göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010 (continued)

İşitme özürlü Hearing disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Özürün ortaya çıkış zamanı Appearance time of disability			
Doğum öncesi (gebelikte)			
Prenatal (pregnancy)	26,9	1,9148	7,12
Doğum sırasında			
During at birth	13,9	1,4582	10,50
1 yaş altı			
Under 1 year old	22,0	1,7799	8,08
1 yaş ve üstü			
1 year old and over	34,9	1,9263	5,52
Bilinmiyor			
Unknown	4,4	0,8602	19,56
Özürün nedeni Cause of disability			
Kaza			
Accidents	4,6	0,7712	16,84
Hastalık			
Illnesses	46,2	2,0896	4,52
Genetik / kalıtsal bozukluk			
Genetic / hereditary deformities	27,5	1,9104	6,95
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler			
Health problems during the pregnancy / birth	1,3	0,4618	36,87
Bilinmiyor			
Unknown	18,5	1,6485	8,89
Diğer			
Other	2,9	0,7223	24,82

1. Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türü, özürünün ortaya çıkış zamanı ve özrün nedenine göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010 (continued)

Dil ve konuşma özürlü Language and speech disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Özrün ortaya çıkış zamanı Appearance time of disability			
Doğum öncesi (gebelikte)			
Prenatal (pregnancy)	17,6	1,6020	9,09
Doğum sırasında			
During at birth	8,9	1,2122	13,68
1 yaş altı			
Under 1 year old	19,2	1,6905	8,79
1 yaş ve üstü			
1 year old and over	51,7	2,0772	4,02
Bilinmiyor			
Unknown	3,2	0,7483	23,34
Özrün nedeni Cause of disability			
Kaza			
Accidents	2,3	0,6385	27,50
Hastalık			
Illnesses	32,4	1,9669	6,08
Genetik / kalıtsal bozukluk			
Genetic / hereditary deformities	22,2	1,7708	7,98
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler			
Health problems during the pregnancy / birth	2,9	0,7272	25,40
Bilinmiyor			
Unknown	33,7	1,9944	5,92
Diğer			
Other	7,5	1,1350	15,09

1. Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türü, özürünün ortaya çıkış zamanı ve özürün nedenine göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010 (continued)

	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Ortopedik özürlü Orthopedic disability			
Özrün ortaya çıkış zamanı Appearance time of disability			
Doğum öncesi (gebelikte)			
Prenatal (pregnancy)	14,4	1,1610	8,05
Doğum sırasında			
During at birth	12,3	1,0881	8,85
1 yaş altı			
Under 1 year old	14,1	1,1373	8,07
1 yaş ve üstü			
1 year old and over	57,5	1,6133	2,81
Bilinmiyor			
Unknown	2,3	0,4756	20,36
Özrün nedeni Cause of disability			
Kaza			
Accidents	30,8	1,5078	4,90
Hastalık			
Illnesses	40,8	1,5906	3,89
Genetik / kalıtsal bozukluk			
Genetic / hereditary deformities	11,3	1,0244	9,09
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler			
Health problems during the pregnancy / birth	3,3	0,6096	18,25
Bilinmiyor			
Unknown	11,4	1,0518	9,19
Diğer			
Other	4,2	0,6898	16,30

1. Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türü, özrünün ortaya çıkış zamanı ve özrün nedenine göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010 (continued)

Zihinsel özürlü Intellectual disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Özrün ortaya çıkış zamanı Appearance time of disability			
Doğum öncesi (gebelikte)			
Prenatal (pregnancy)	21,2	0,9043	4,27
Doğum sırasında			
During at birth	16,3	0,8310	5,09
1 yaş altı			
Under 1 year old	27,1	0,9879	3,64
1 yaş ve üstü			
1 year old and over	32,8	1,0186	3,11
Bilinmiyor			
Unknown	3,7	0,4061	10,84
Özrün nedeni Cause of disability			
Kaza			
Accidents	3,4	0,4014	11,75
Hastalık			
Illnesses	46,4	1,1137	2,40
Genetik / kalıtsal bozukluk			
Genetic / hereditary deformities	20,7	0,9063	4,37
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler			
Health problems during the pregnancy / birth	4,8	0,4904	10,13
Bilinmiyor			
Unknown	23,2	0,9367	4,05
Diğer			
Other	2,7	0,3581	13,02

1. Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türü, özürünün ortaya çıkış zamanı ve özürün nedenine göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010 (continued)

Ruhsal ve duygusal özürlü Mental and emotional disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Özürün ortaya çıkış zamanı Appearance time of disability			
Doğum öncesi (gebelikte)			
Prenatal (pregnancy)	5,0	0,8588	17,09
Doğum sırasında			
During at birth	2,7	0,5916	21,68
1 yaş altı			
Under 1 year old	10,6	1,2384	11,65
1 yaş ve üstü			
1 year old and over	78,9	1,6018	2,03
Bilinmiyor			
Unknown	3,2	0,6639	20,66
Özürün nedeni Cause of disability			
Kaza			
Accidents	6,4	0,9346	14,59
Hastalık			
Illnesses	55,3	1,9458	3,52
Genetik / kalıtsal bozukluk			
Genetic / hereditary deformities	10,9	1,2030	11,08
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler			
Health problems during the pregnancy / birth	0,7	0,3427	46,40
Bilinmiyor			
Unknown	19,6	1,5498	7,90
Diğer			
Other	9,0	1,1176	12,37

1. Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türü, özrünün ortaya çıkış zamanı ve özrün nedenine göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010 (continued)

Süreğen hastalık Chronic illness	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Özrün ortaya çıkış zamanı Appearance time of disability			
Doğum öncesi (gebelikte)			
Prenatal (pregnancy)	5,6	0,5390	9,57
Doğum sırasında			
During at birth	3,6	0,4411	12,10
1 yaş altı			
Under 1 year old	9,9	0,7073	7,14
1 yaş ve üstü			
1 year old and over	78,4	0,9685	1,23
Bilinmiyor			
Unknown	2,9	0,3927	13,32
Özrün nedeni Cause of disability			
Kaza			
Accidents	6,9	0,5843	8,45
Hastalık			
Illnesses	77,5	0,9795	1,27
Genetik / kalıtsal bozukluk			
Genetic / hereditary deformities	9,5	0,6904	7,26
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler			
Health problems during the pregnancy / birth	1,5	0,2887	19,11
Bilinmiyor			
Unknown	5,2	0,5216	9,95
Diğer			
Other	1,7	0,2997	17,98

1. Kayıtlı olan özürlü bireylerin özür türü, özürünün ortaya çıkış zamanı ve özürün nedenine göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by type of disability, appearance time of disability and cause of disability, 2010 (continued)

	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çoklu özürlülük Multiple disability			
Özrün ortaya çıkış zamanı Appearance time of disability			
Doğum öncesi (gebelikte)			
Prenatal (pregnancy)	13,3	0,9381	7,07
Doğum sırasında			
During at birth	12,3	0,9047	7,35
1 yaş altı			
Under 1 year old	19,4	1,0902	5,62
1 yaş ve üstü			
1 year old and over	53,5	1,3512	2,53
Bilinmiyor			
Unknown	2,6	0,4328	16,55
Özrün nedeni Cause of disability			
Kaza			
Accidents	9,9	0,7836	7,90
Hastalık			
Illnesses	63,1	1,3145	2,08
Genetik / kalıtsal bozukluk			
Genetic / hereditary deformities	13,5	0,9410	6,95
Gebelikte / doğum sırasında yaşanan problemler			
Health problems during the pregnancy / birth	3,7	0,5288	14,24
Bilinmiyor			
Unknown	9,9	0,8153	8,23
Diğer			
Other	2,0	0,3842	19,22

2. Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalışma durumu ve özür türüne göre standart hata değerleri, 2010

Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

Toplam Total	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çalışanlar - Employees	14,3	0,4005	2,79
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli Regular, casual employee	77,4	1,1980	1,55
İşveren, kendi hesabına Employer, self employed	15,0	1,0838	7,24
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	7,6	0,7541	9,87
Çalışanların SGK'ya kayıtlılık durumu Employees' register status in the SSI			
Kayıtlı -Registered	69,6	1,3466	1,93
Kayıtlı değil -Not registered	30,4	1,3466	4,43
Çalışmayanlar Disabled individuals who are not working	85,7	0,4005	0,47
İş arayan -Job seekers	6,3	0,3067	4,86
Diğer -Other	93,7	0,3067	0,33
Çalışmama veya iş aramama nedeni Causes of not working or not seeking a job			
Çalışamayacak durumda ağır özürlü Severely disabled person unable to work	51,4	0,6450	1,25
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ housewife/elderly	29,2	0,5989	2,05
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	16,6	0,5051	3,04
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him /her to work	3,3	0,2457	7,39
Diğer -Other	10,7	0,4093	3,84

2. Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalışma durumu ve özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010 (continued)
[15 ≥ yaş - age]

Görme özürlü Visual disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çalışanlar - Employees	24,8	1,3355	5,39
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli Regular, casual employee	80,1	2,4322	3,04
İşveren, kendi hesabına Employer, self employed	14,0	2,2347	16,01
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	6,0	1,2627	21,20
Çalışanların SGK'ya kayıtlılık durumu Employees' register status in the SSI			
Kayıtlı-Registered	70,2	2,8462	4,06
Kayıtlı değil-Not registered	29,8	2,8462	9,54
Çalışmayanlar Disabled individuals who are not working	75,2	1,3355	1,78
İş arayan-Job seekers	14,4	1,3108	9,12
Diğer-Other	85,6	1,3108	1,53
Çalışmama veya iş aramama nedeni Causes of not working or not seeking a job			
Çalışamayacak durumda ağır özürlü Severely disabled person unable to work	37,2	1,8309	4,92
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ housewife/elderly	31,0	1,8109	5,84
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	19,0	1,5520	8,16
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him /her to work	2,2	0,5755	25,66
Diğer-Other	12,7	1,2875	10,16

2. Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalışma durumu ve özur türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010 (continued)
[15 ≥ yaş - age]

İşitme özürlü Hearing disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çalışanlar - Employees	26,8	2,1444	8,00
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli Regular, casual employee	79,8	3,3119	4,15
İşveren, kendi hesabına Employer, self employed	10,4	2,5683	24,60
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	9,8	2,5384	26,02
Çalışanların SGK'ya kayıtlılık durumu Employees' register status in the SSI			
Kayıtlı -Registered	75,2	3,5876	4,77
Kayıtlı değil -Not registered	24,8	3,5876	14,46
Çalışmayanlar Disabled individuals who are not working	73,2	2,1444	2,93
İş arayan -Job seekers	13,5	2,0245	14,98
Diğer -Other	86,5	2,0245	2,34
Çalışmama veya iş aramama nedeni Causes of not working or not seeking a job			
Çalışamayacak durumda ağır özürlü Severely disabled person unable to work	23,8	2,1139	8,86
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ housewife/elderly	38,7	2,7707	7,16
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	19,8	2,3312	11,78
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him /her to work	3,7	1,0041	27,01
Diğer -Other	17,8	2,2565	12,70

2. Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalışma durumu ve özürlü türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010 (continued)
[15 ≥ yaş - age]

Dil ve konuşma özürlü Language and speech disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çalışanlar - Employees	18,0	2,6155	14,55
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli Regular, casual employee	76,7	6,7197	8,77
İşveren, kendi hesabına Employer, self employed	15,8	6,2273	39,46
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	7,6	3,8570	50,92
Çalışanların SGK'ya kayıtlılık durumu Employees' register status in the SSI			
Kayıtlı-Registered	69,3	7,4797	10,81
Kayıtlı değil-Not registered	30,7	7,4797	24,30
Çalışmayanlar Disabled individuals who are not working			
İş arayan-Job seekers	13,8	2,6121	18,86
Diğer-Other	86,2	2,6121	3,03
Çalışmama veya iş aramama nedeni Causes of not working or not seeking a job			
Çalışamayacak durumda ağır özürlü Severely disabled person unable to work	29,2	3,2177	11,02
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ housewife/elderly	37,0	3,6983	9,99
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	19,7	2,9383	14,88
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him /her to work	1,8	1,0345	57,82
Diğer-Other	11,6	2,3952	20,98

2. Kayıtlı olan özür lü bireylerin çalışma durumu ve özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010 (continued)
[15 ≥ yaş - age]

Ortopedik özür lü Orthopedic disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çalışanlar - Employees	25,5	1,4924	5,84
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli Regular, casual employee	82,3	2,4392	2,96
İşveren, kendi hesabına Employer, self employed	10,3	1,9972	19,34
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	7,3	1,6808	22,95
Çalışanların SGK'ya kayıtlılık durumu Employees' register status in the SSI			
Kayıtlı -Registered	79,7	2,6698	3,35
Kayıtlı değil -Not registered	20,3	2,6698	13,14
Çalışmayanlar Disabled individuals who are not working	74,5	1,4924	2,00
İş arayan -Job seekers	11,5	1,3055	11,35
Diğer -Other	88,5	1,3055	1,48
Çalışmama veya iş aramama nedeni Causes of not working or not seeking a job			
Çalışamayacak durumda ağır özür lü Severely disabled person unable to work	41,6	1,8602	4,47
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ housewife/elderly	31,2	1,8163	5,82
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	17,6	1,4984	8,51
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him /her to work	2,5	0,6077	24,33
Diğer -Other	14,4	1,4021	9,78

2. Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalışma durumu ve özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010 (continued)
[15 ≥ yaş - age]

Zihinsel özürlü Intellectual disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çalışanlar - Employees	5,8	0,6559	11,29
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli Regular, casual employee	67,7	5,3425	7,89
İşveren, kendi hesabına Employer, self employed	13,4	3,8057	28,44
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	18,9	4,8019	25,35
Çalışanların SGK'ya kayıtlılık durumu Employees' register status in the SSI			
Kayıtlı -Registered	47,4	5,8513	12,34
Kayıtlı değil -Not registered	52,6	5,8513	11,13
Çalışmayanlar Disabled individuals who are not working	94,2	0,6559	0,70
İş arayan -Job seekers	2,6	0,4776	18,22
Diğer -Other	97,4	0,4776	0,49
Çalışmama veya iş aramama nedeni Causes of not working or not seeking a job			
Çalışamayacak durumda ağır özürlü Severely disabled person unable to work	67,9	1,3814	2,03
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ housewife/elderly	10,8	0,9332	8,60
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	21,6	1,2698	5,87
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him /her to work	5,3	0,6876	13,08
Diğer -Other	9,7	0,9046	9,38

2. Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalışma durumu ve özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010 (continued)
[15 ≥ yaş - age]

Ruhsal ve duygusal özürlü Mental and emotional disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çalışanlar - Employees	7,6	0,9107	12,05
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli Regular, casual employee	66,5	5,3402	8,03
İşveren, kendi hesabına Employer, self employed	17,7	4,4977	25,42
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	15,8	4,4134	27,85
Çalışanların SGK'ya kayıtlılık durumu Employees' register status in the SSI			
Kayıtlı -Registered	41,6	5,0441	12,14
Kayıtlı değil -Not registered	58,4	5,0441	8,63
Çalışmayanlar Disabled individuals who are not working	92,4	0,9107	0,99
İş arayan -Job seekers	8,1	1,1394	14,08
Diğer -Other	91,9	1,1394	1,24
Çalışmama veya iş aramama nedeni Causes of not working or not seeking a job			
Çalışamayacak durumda ağır özürlü Severely disabled person unable to work	51,8	2,2061	4,26
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ housewife/elderly	13,0	1,4450	11,10
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	22,9	1,8643	8,14
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him /her to work	3,4	0,7699	22,59
Diğer -Other	20,4	1,8228	9,00

2. Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalışma durumu ve özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010 (continued)
[15 ≥ yaş - age]

Süreğen hastalık Chronic illness	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çalışanlar - Employees	13,6	0,7949	5,83
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli Regular, casual employee	75,6	2,5509	3,37
İşveren, kendi hesabına Employer, self employed	20,2	2,5237	12,51
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	4,2	1,1654	27,87
Çalışanların SGK'ya kayıtlılık durumu Employees' register status in the SSI			
Kayıtlı -Registered	70,4	2,8545	4,06
Kayıtlı değil -Not registered	29,6	2,8545	9,64
Çalışmayanlar Disabled individuals who are not working			
İş arayan -Job seekers	5,3	0,5740	10,80
Diğer -Other	94,7	0,5740	0,61
Çalışmama veya iş aramama nedeni Causes of not working or not seeking a job			
Çalışamayacak durumda ağır özürlü Severely disabled person unable to work	49,8	1,2930	2,60
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ housewife/elderly	39,2	1,2940	3,30
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	12,3	0,8700	7,07
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him /her to work	3,0	0,4397	14,81
Diğer -Other	8,4	0,7260	8,72

2. Kayıtlı olan özürlü bireylerin çalışma durumu ve özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals by working status and type of disability, 2010 (continued)
[15 ≥ yaş - age]

Çoklu özürlülük Multiple disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çalışanlar - Employees	11,4	0,8914	7,79
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli Regular, casual employee	77,1	2,9875	3,87
İşveren, kendi hesabına Employer, self employed	15,4	2,9296	18,97
Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	7,4	1,8187	24,50
Çalışanların SGK'ya kayıtlılık durumu Employees' register status in the SSI			
Kayıtlı-Registered	68,5	3,5351	5,16
Kayıtlı değil-Not registered	31,5	3,5351	11,23
Çalışmayanlar Disabled individuals who are not working	88,6	0,8914	1,01
İş arayan-Job seekers	4,1	0,5964	14,54
Diğer-Other	95,9	0,59640	0,62
Çalışmama veya iş aramama nedeni Causes of not working or not seeking a job			
Çalışamayacak durumda ağır özürlü Severely disabled person unable to work	51,9	1,5120	2,91
Emekli/öğrenci/ev işleri ile meşgul/yaşlı Retired/student/ housewife/elderly	35,3	1,4952	4,24
Özrü nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünüyor Disabled person thinks that he/she does not get any job offers because of his/her disability	13,5	1,0767	7,96
Ailesi çalışmasına izin vermiyor His/her family does not allow him /her to work	2,4	0,4753	19,97
Diğer-Other	9,0	0,8741	9,73

3. Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010

Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010

[15 ≥ yaş - age]

Toplam Total	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Sosyal yardımlardan yararlananlar			
Social assistances beneficiaries	38,4	0,5861	1,53
Aldığı yardımlar			
Received social assistances			
Özürlü aylığı ⁽¹⁾			
Disability pension ⁽¹⁾	27,0	0,5356	1,98
SDYGM'nin ayni ve nakdi yardımları			
In-kind and in-cash substances from GDSAS	11,2	0,3905	3,50
SHÇEK'in ayni ve nakdi yardımları			
In-kind and in-cash substances from SHÇEK	6,3	0,3093	4,92
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar			
Social assistances from benevolent individuals	4,2	0,2488	5,96
Diğer			
Other	2,0	0,1737	8,76

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürlü aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

3. Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

Görme özürlü Visual disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Sosyal yardımlardan yararlananlar			
Social assistances beneficiaries	37,2	1,5117	4,06
Aldığı yardımlar			
Received social assistances			
Özürlü aylığı ⁽¹⁾			
Disability pension ⁽¹⁾	28,0	1,4215	5,08
SDYGM'nin ayni ve nakdi yardımları			
In-kind and in-cash substances from GDSAS	10,1	1,0080	10,00
SHÇEK'in ayni ve nakdi yardımları			
In-kind and in-cash substances from SHÇEK	4,0	0,6747	16,69
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar			
Social assistances from benevolent individuals	3,7	0,6247	16,78
Diğer			
Other	2,4	0,5148	21,57

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürlü aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

3. Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
İşitme özürlü Hearing disability			
Sosyal yardımlardan yararlananlar Social assistances beneficiaries	25,3	1,9879	7,86
Aldığı yardımlar Received social assistances			
Özürlü aylığı⁽¹⁾ Disability pension ⁽¹⁾	19,0	1,7874	9,41
SDYGM'nin ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from GDSAS	7,4	1,1713	15,75
SHÇEK'in ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from SHÇEK	2,1	0,6907	33,62
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar Social assistances from benevolent individuals	3,9	0,8744	22,38
Diğer Other	0,6	0,2977	50,35

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürlü aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

3. Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

Dil ve konuşma özürlü Language and speech disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Sosyal yardımlardan yararlananlar Social assistances beneficiaries	36,2	3,1133	8,59
Aldığı yardımlar Received social assistances			
Özürlü aylığı ⁽¹⁾ Disability pension ⁽¹⁾	25,0	2,8283	11,31
SDYGM'nin aynı ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from GDSAS	8,5	1,9077	22,57
SHÇEK'in aynı ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from SHÇEK	7,0	1,6100	23,05
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar Social assistances from benevolent individuals	4,6	1,4238	30,76
Diğer Other	1,0	0,6877	70,72

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürlü aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

3. Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Ortopedik özürlü Orthopedic disability			
Sosyal yardımlardan yararlananlar Social assistances beneficiaries	28,8	1,4497	5,03
Aldığı yardımlar Received social assistances			
Özürlü aylığı⁽¹⁾ Disability pension ⁽¹⁾	18,8	1,2548	6,67
SDYGM'nin ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from GDSAS	10,1	0,9866	9,79
SHÇEK'in ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from SHÇEK	4,4	0,5984	13,68
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar Social assistances from benevolent individuals	3,3	0,6157	18,53
Diğer Other	1,1	0,3628	32,72

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürlü aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

3. Kayıtlı olan özür­lü bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

Zihinsel özür­lü Intellectual disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Sosyal yardımlardan yararlananlar			
Social assistances beneficiaries	47,6	1,4471	3,04
Aldığı yardımlar			
Received social assistances			
Özür­lü aylığı ⁽¹⁾			
Disability pension ⁽¹⁾	36,8	1,3982	3,8
SDYGM'nin aynı ve nakdi yardımları			
In-kind and in-cash substances from GDSAS	10,9	0,9228	8,43
SHÇEK'in aynı ve nakdi yardımları			
In-kind and in-cash substances from SHÇEK	9,0	0,8485	9,45
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar			
Social assistances from benevolent individuals	4,3	0,5947	13,99
Diğer			
Other	1,6	0,3712	22,98

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özür­lü aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

3. Kayıtlı olan özürli bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Sosyal yardımlardan yararlananlar Social assistances beneficiaries	53,8	2,0641	3,84
Aldığı yardımlar Received social assistances			
Özürli aylığı ⁽¹⁾ Disability pension ⁽¹⁾	41,0	2,0142	4,91
SDYGM'nin ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from GDSAS	14,7	1,5010	10,19
SHÇEK'in ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from SHÇEK	7,7	1,2217	15,97
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar Social assistances from benevolent individuals	5,3	0,8544	16,17
Diğer Other	1,5	0,4932	32,94

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürli aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

3. Kayıtlı olan özürlü bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

Süreğen hastalık Chronic illness	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Sosyal yardımlardan yararlananlar Social assistances beneficiaries	33,8	1,1271	3,34
Aldığı yardımlar Received social assistances			
Özürlü aylığı⁽¹⁾ Disability pension ⁽¹⁾	21,7	0,9836	4,54
SDYGM'nin ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from GDSAS	11,2	0,7672	6,82
SHÇEK'in ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from SHÇEK	6,1	0,5910	9,73
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar Social assistances from benevolent individuals	4,4	0,4999	11,24
Diğer Other	2,1	0,3486	16,42

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürlü aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

3. Kayıtlı olan özürli bireyler içinde sosyal yardımlardan düzenli olarak yararlananların özür türüne göre standart hata değerleri, 2010 (devam)

Standard errors of registered disabled individuals receiving social assistances regularly by type of disability, 2010 (continued)

[15 ≥ yaş - age]

	Oran Ratio (%)	Standart Hata Standard Error	Değişim Katsayısı Coefficient of Variance
Çoklu özürlülük Multiple disability			
Sosyal yardımlardan yararlananlar Social assistances beneficiaries	41,4	1,4182	3,42
Aldığı yardımlar Received social assistances			
Özürli aylığı ⁽¹⁾ Disability pension ⁽¹⁾	27,5	1,2898	4,68
SDYGM'nin ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from GDSAS	12,7	0,9626	7,56
SHÇEK'in ayni ve nakdi yardımları In-kind and in-cash substances from SHÇEK	6,7	0,7450	11,07
Hayırsever kişiler tarafından yapılan yardımlar Social assistances from benevolent individuals	4,2	0,5854	13,98
Diğer Other	3,0	0,4814	16,5

⁽¹⁾ 2022 sayılı kanun kapsamındaki özürli aylığıdır.

⁽¹⁾ Disability pension is covered by Law no 2022.

İlgili bilgilere ulaşmak için ...

To reach the related information ...

Ürün Tanımı/ Ortamı	Var Available	Yok Not available	Nitelikleri - Properties		Product description/Media
			İçerik Content	Biçim Format	
Haber Bülteni: Konu ile ilgili güncel bilgilere TÜİK web sayfasında " Son Haber Bülteni " başlığından ulaşabilirsiniz. Haber bültenleri, " Ulusal Veri Yayımlama Takvimi "nde belirtilen açıklama periyodunda yayımlanmaktadır.	√		Metin Tablo Grafik Text Table Graphic	Kağıt Paper MS-Excel MS-Word PDF HTML	News Bulletin: The latest News bulletins including the most recent data and previous News Bulletin can be reached from the heading of " Latest News Bulletin ". News releases, is published by the period of the announcement in the " National Data Release Calendar ".
Yayın: İlgili e-yayımları TÜİK web sayfasında "yayın" bölümünden indirebilir ya da basılı yayınları bilgi satış bölümünden talep edebilirsiniz. Yayın içeriklerine ait özet bilgiye web sayfasında yer alan " Yayımlar " bölümü ile " TÜİK Veriye Erişim ve Yayın Katoloğu "ndan ulaşabilirsiniz.	√		Metin Tablo Grafik Text Table Graphic	Kağıt Paper CD-ROM PDF	Publication: You can download the related e-publications in the TurkStat web page from the " Publication " topics or request them from selling information department. You can reach the summary information about contents of publications in web site at the "Publications" section and " TurkStat Data Access and Publication Catalog " topics.
Tablo: Konu ile ilgili özet ve ayrıntılı tablolara, TÜİK web sayfasında yer alan " Veri " başlığı altında " İstatistiksel Tablolar " alt başlığından ulaşabilirsiniz.	√		Tablo Table	Excel PDF	Table: You can reach the summary and detailed tables from the heading of " Data " in " Statistical Tables " of TurkStat web site.
Veri tabanı: Konu ile ilgili ayrıntılı bilgilere; TÜİK web sayfasındaki " Veri Tabanları " başlığından ya da web sayfasında " Veri " başlığı altında " Dinamik Sorgulama " alt başlığından ulaşabilirsiniz.		√	Tablo Table	Excel PDF HTML	Database: You can reach the detailed data in database providing dynamic search option on Databases heading or Dynamic Search on Data section of TurkStat web site.
Mikro veri: Mikro veri CD'leri; her bir istatistik biriminin, gizlilik ilkelerinin elverdiği çerçevede yer verilen bilgileri içerir. Mikro verileri, TÜİK'le karşılıklı protokol yaparak sağlayabilirsiniz.	√		Veri Data	CD-ROM	Micro data: Micro data CDs, each statistical unit, contains the information privacy principles in the permitting context. Microdata are provided to users by bilateral protocol with Turkstat.
İstatistik Bilgi Hattı: Genel bilgilere erişim için, + 90 312 410 0 410 santral numarası çevrilerek, 8 numarası tuşlayabilirsiniz. Daha sonra yönlendirmeler sonucunda, istediğiniz konuyla ilgili (1, 2, 3, 4, 5, 6) tuşlardan birine basarak gerekli bilgileri alabilirsiniz.		√	-	-	Statistics Information Line: For general access to information, + 90 312 410 0 410 by turning the central number, key in number 8. Later, as a result of referrals, on the subject you want to (1, 2, 3, 4, 5, 6) by pressing one of the keys can get information needed.
Mobil Telefon: Konunun güncel bilgilerine ulaşmak için; Servis Bilgi Hattından Turkcell, Avea, Vodafone hatlı cep telefonu kullanıcısı iseniz ücretli (kontör değerli) yararlanabilirsiniz. '3737' ye kısa mesaj göndererek çeşitli konu ve içerikte bilgileri öğrenebilirsiniz.		√	-	-	Mobile Phone: The topic to get information; Service Information Line Turkcell, Avea, Vodafone's mobile phone line if you are paid (top-up value) available. You can learn a variety of subject and content information by sending a text message to "3737".
TRT-Telegün Sayfası: Güncel özet bilgilerine haber bülteni yayımlama takvimine paralel olarak TRT Telegün (Sayfa: 590) yayınından ulaşabilirsiniz.		√	Özet bilgi Summary information	Teleteks Teletext	TRT-Telegun Page: You can reach the recent summary information from TRT Telegun broadcasting according to national release calendar. Page: 590